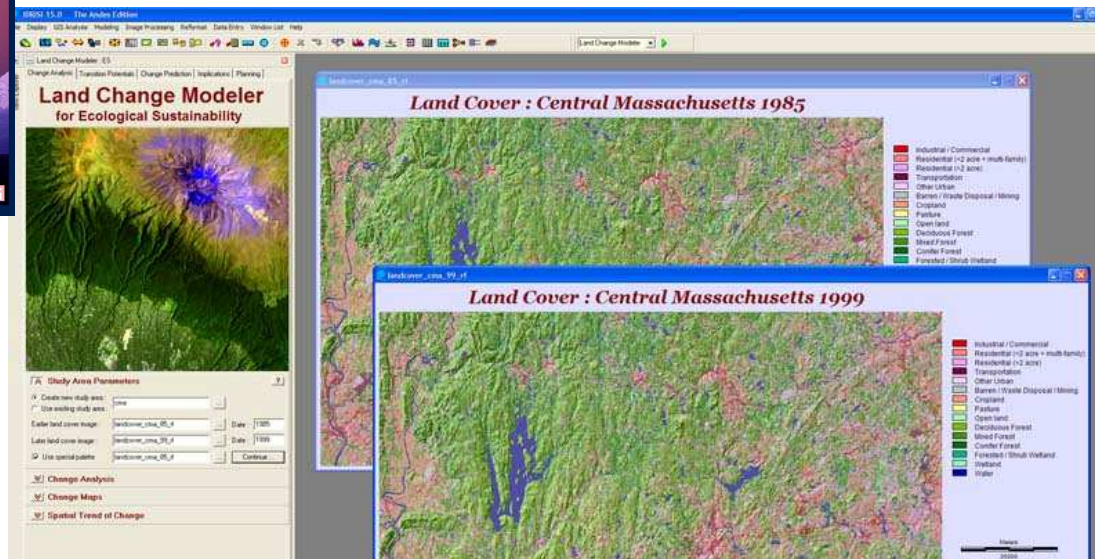
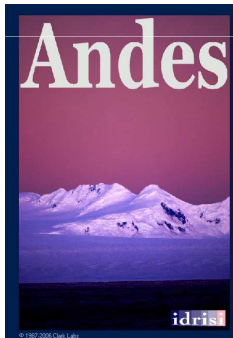

<http://www.geocarto.com/index2.html>

LAND CHANGE MODELER alkalmazása földhasználat kiértékelésében

Verőné Dr. Wojtaszek Małgorzata

Copyright: ESA, EURIMAGE, FOMI (2000)

Az űrfelvételek

- **nagy** (pl. 5000 - 36 000 km²-es) területekről
- **részletes** (pl. 1x1 m - 30x30 m-es pixelméret)
- **homogén,**
- periodikusan **ismétlődő** (több műhold esetén 3-4 naponta) adatokat biztosítanak.

„ . . . az emberi létnek, civilizációnknak csak akkor van jövője Földünkön, ha kiemelt figyelmet fordítunk bolygónk egészsége megőrzésére. ”

A természeti erőforrások megújulásának egyes feltételei:

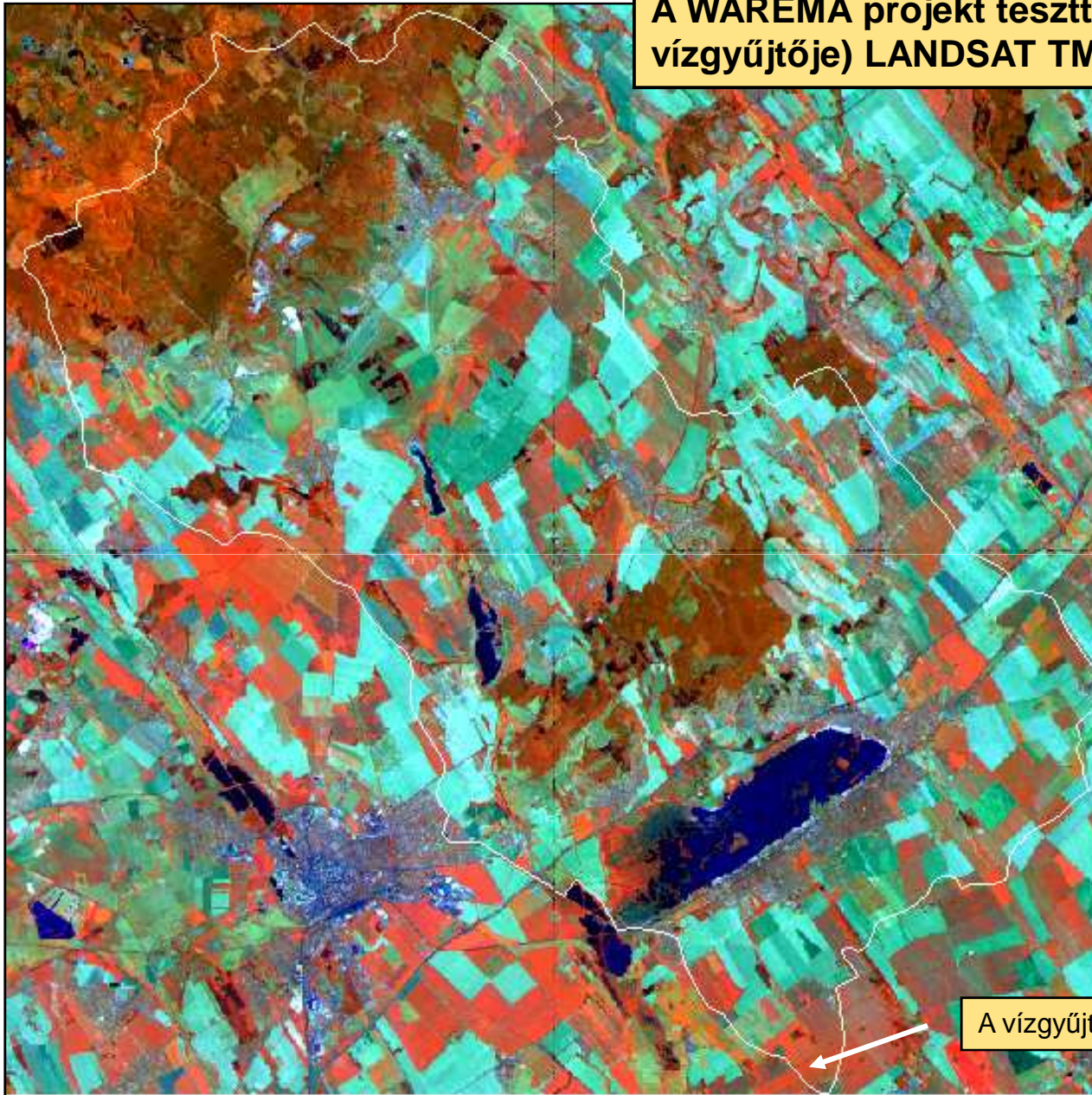
- a természeti erőforrások fenntartható gazdálkodása
- ésszerű földhasználat
- talaj- és vízkészleteink minőségének megóvása
- táj értékeinek megőrzése

WAREMA (Vízkészlet-gazdálkodás védett területeken)

A **WAREMA** projekt célja a Velencei-tó vízgyűjtőjének olyan komplex elemzése, melynek eredményeivel elősegíthető a tó vízminőségének javítása, a terület védelme.

A WAREMA projekt teszterülete (a Velencei-tó vízgyűjtője) LANDSAT TM (1990) felvételen

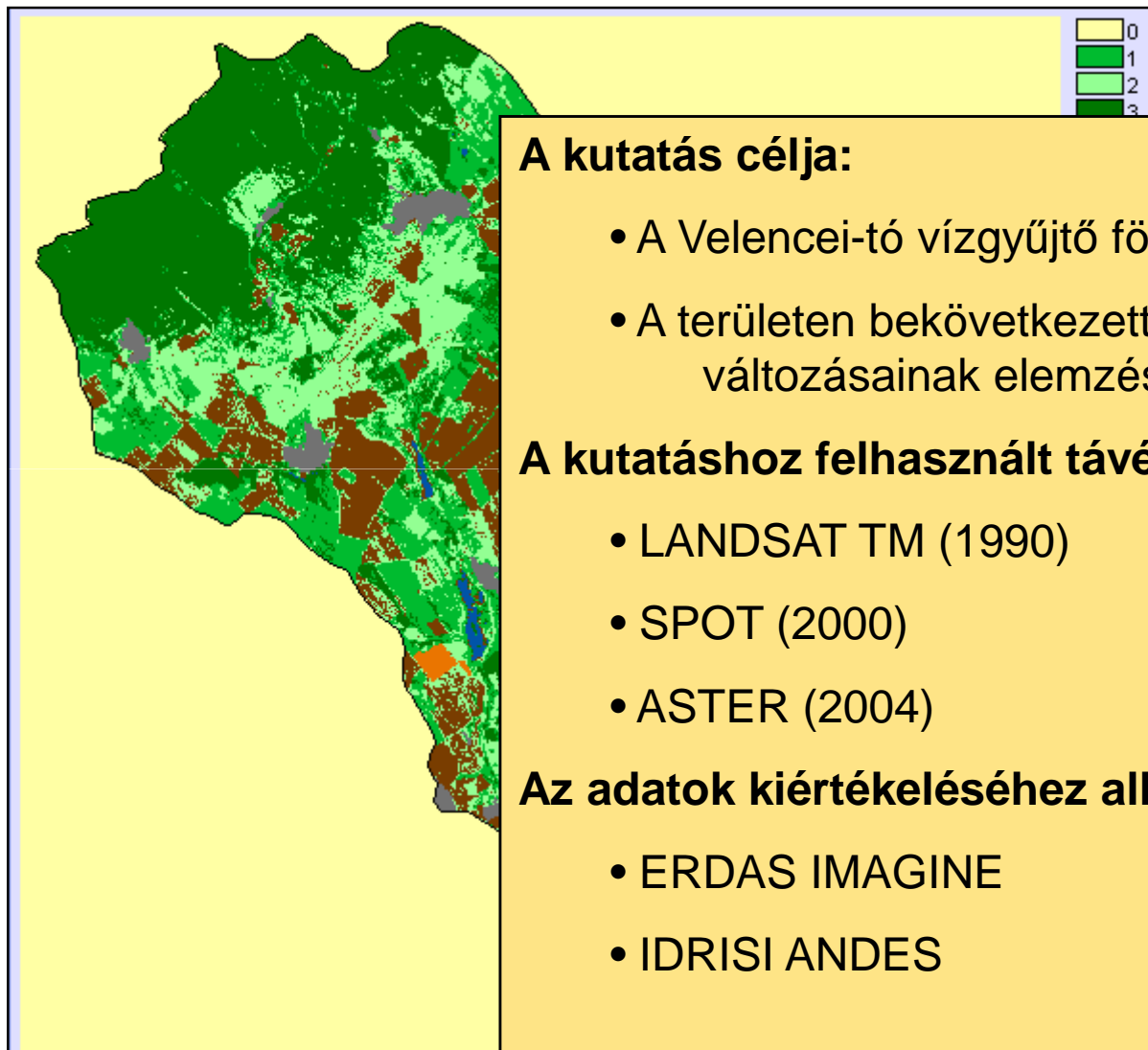

A vízgyűjtő területéhez tartoznak

- a Vértes délkeleti lejtői
- a Mezőföld északi része
- a Velencei hegység

A vízgyűjtő határa

A vízgyűjtő földhasználat felmérése, a földhasználat változásának nyomonkövetése

A kutatás célja:

- A Velencei-tó vízgyűjtő földhasználatának felmérése
- A területen bekövetkezett földhasználat változásainak elemzése

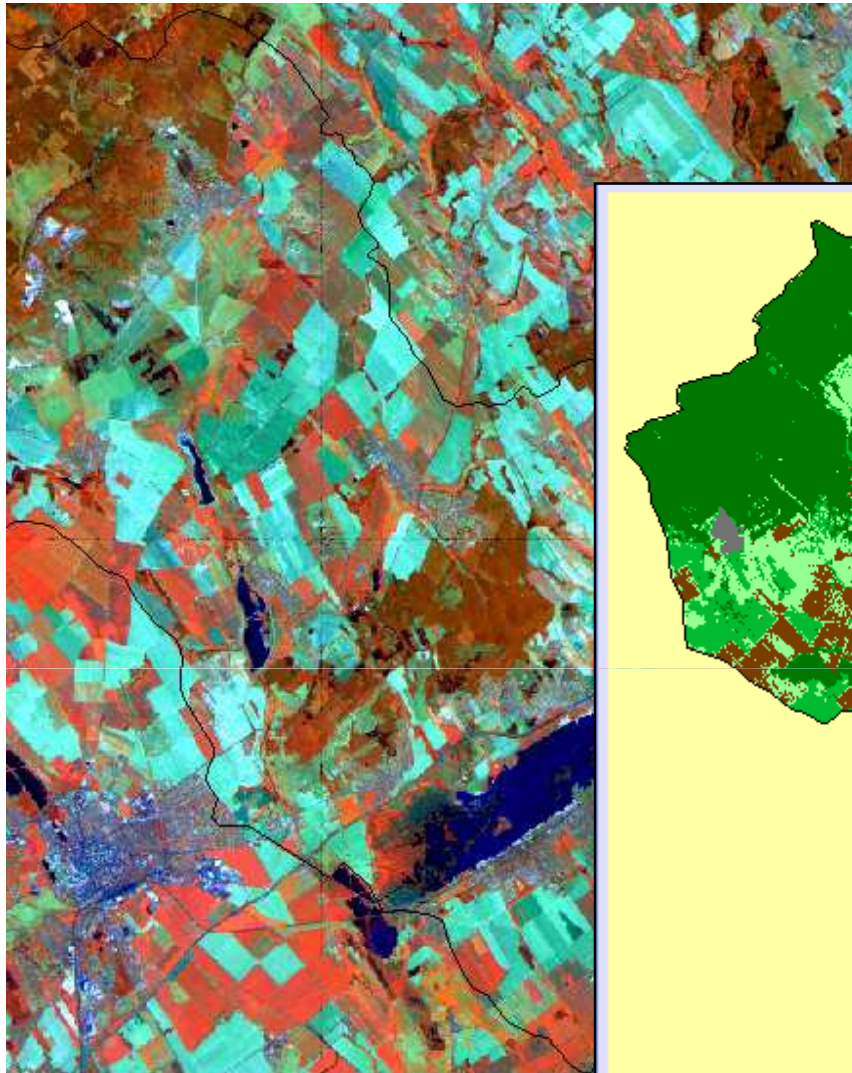
A kutatáshoz felhasznált távérzékelési adatok

- LANDSAT TM (1990)
- SPOT (2000)
- ASTER (2004)

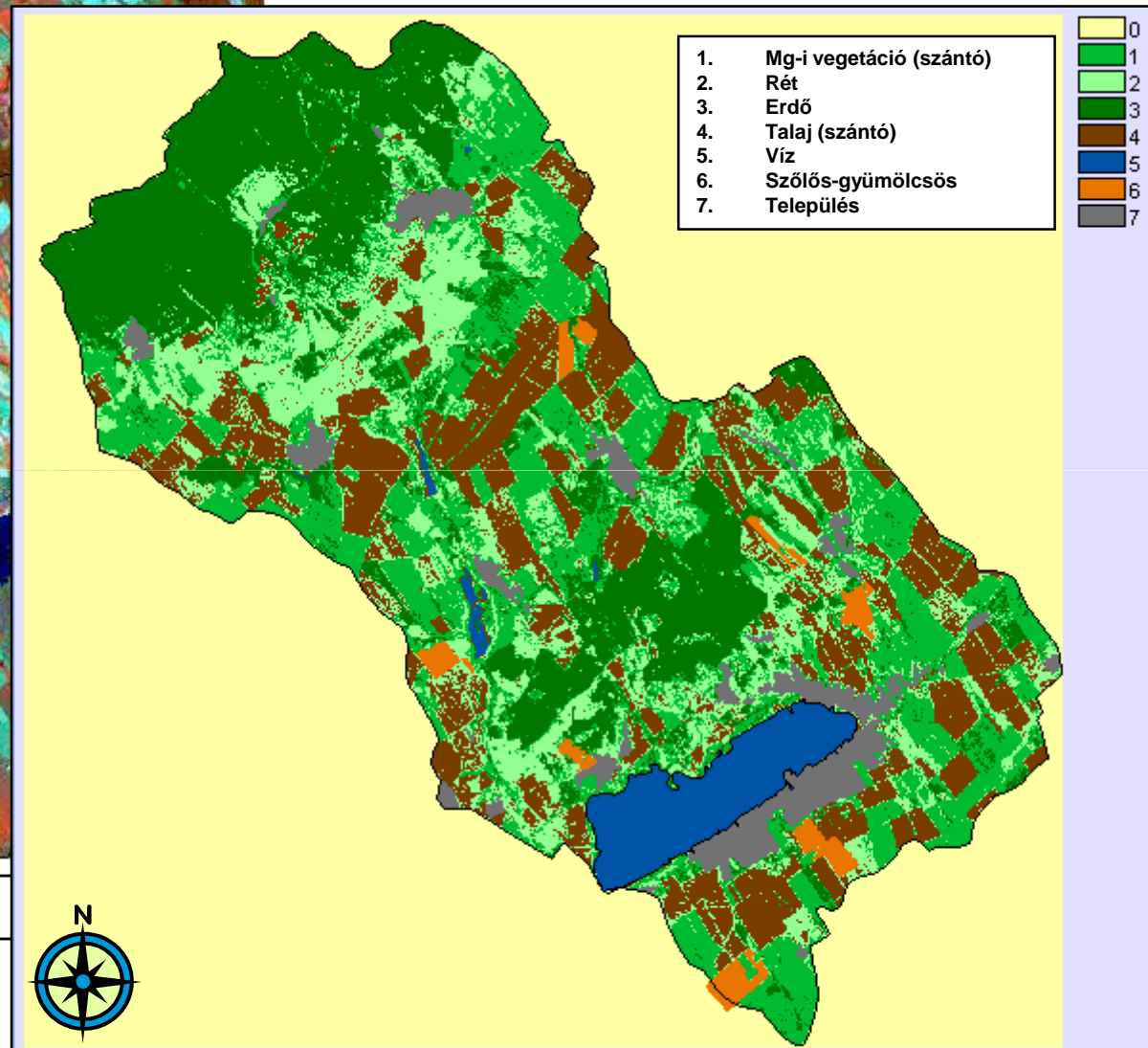
Az adatok kiértékeléséhez alkalmazott szoftverek

- ERDAS IMAGINE
- IDRISI ANDES

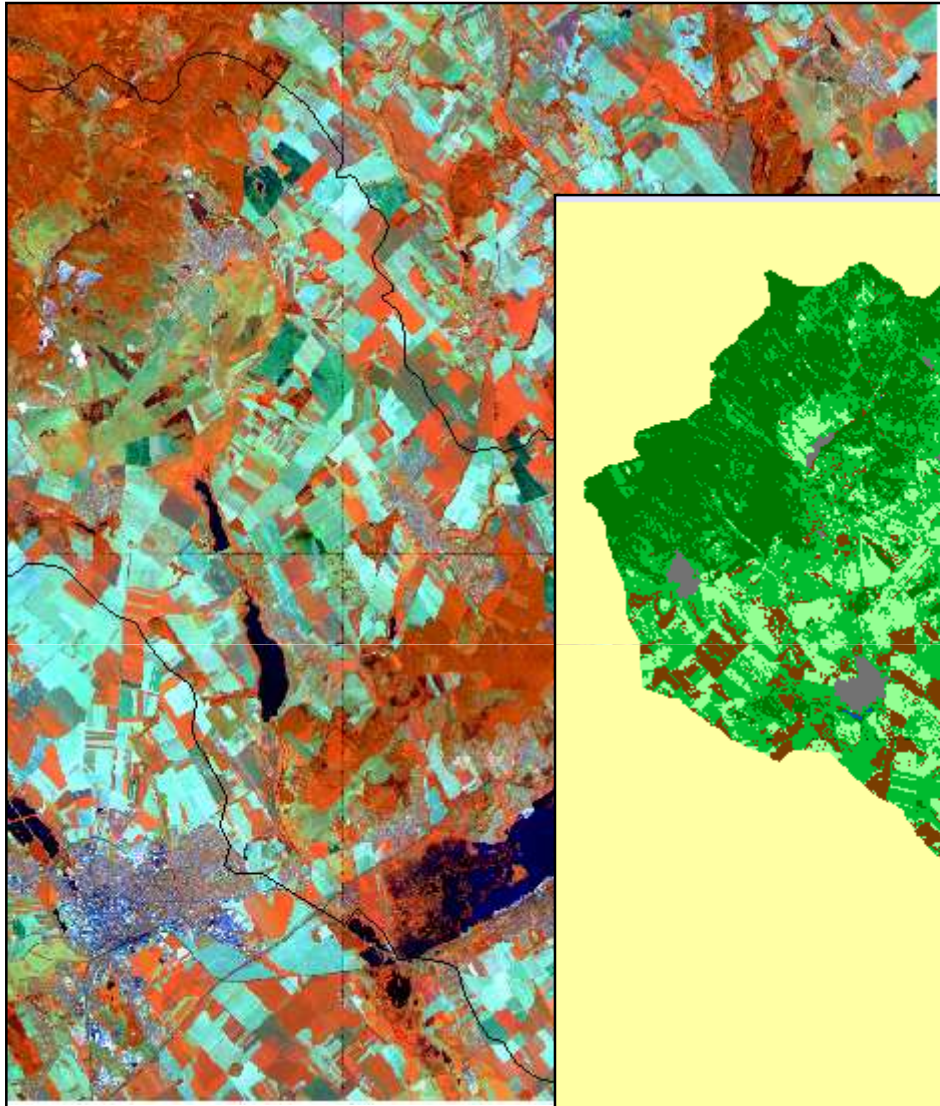
A Velencei-tó vízgyűjtőjének földhasználata (1990)

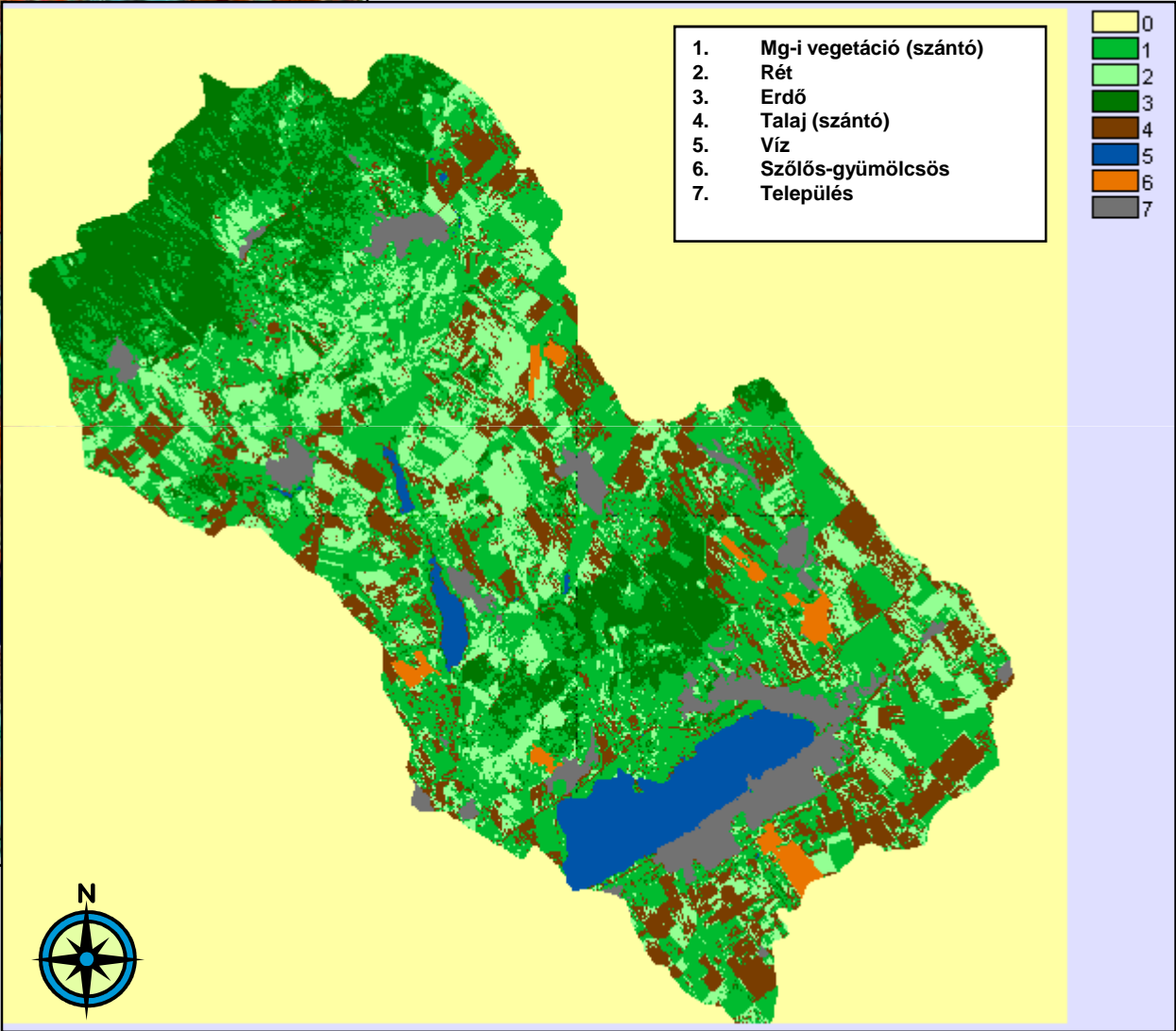
LANDSAT TM 354 (1990.július)

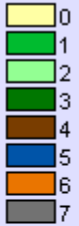
A Velencei-tó vízgyűjtőjének földhasználata (2000)

SPOT 354 (2000.július)

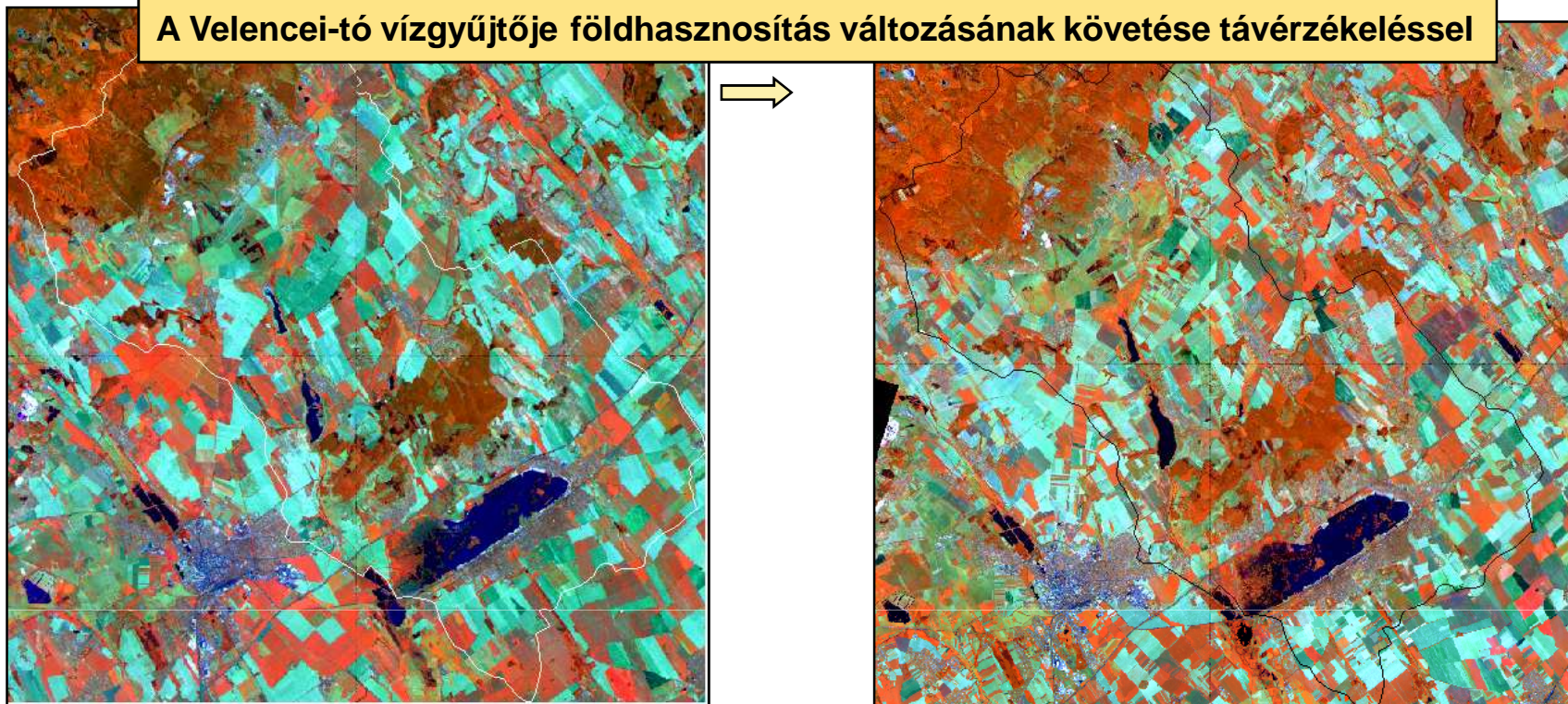

- 1. Mg-i vegetáció (szántó)
- 2. Rét
- 3. Erdő
- 4. Talaj (szántó)
- 5. Víz
- 6. Szőlős-gyümölcsös
- 7. Település

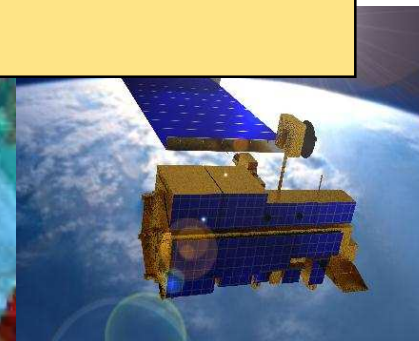

A Velencei-tó vízgyűjtője földhasznosítás változásának követése távérzékeléssel

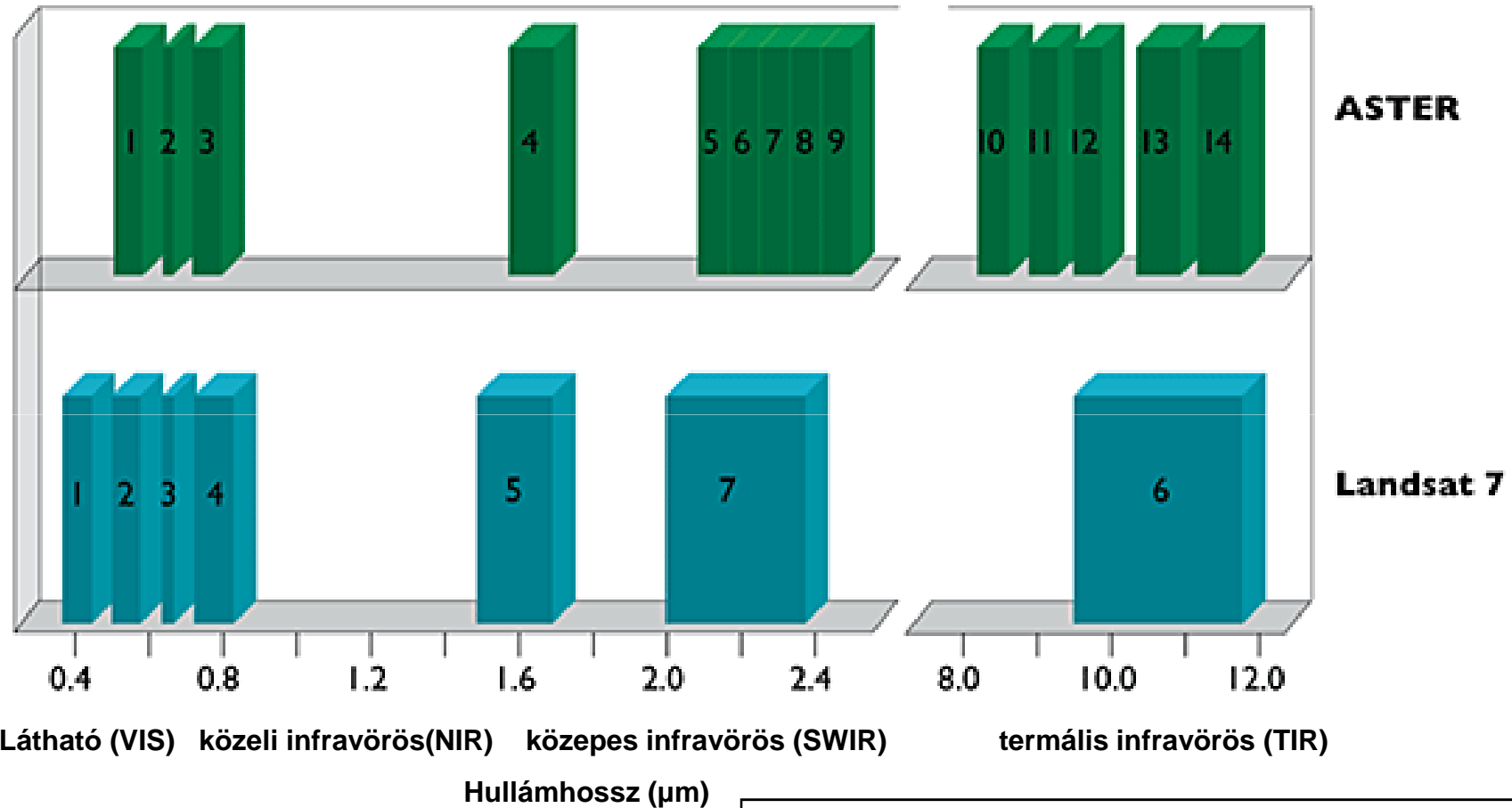
Kategória	Terület (km ²) 1990 felmérés	Terület (km ²) 2000 felmérés	Változás
1. Mg-i terület (szántó)	268.9837	329.2096	+60.2259 (+22%)
2. Rét	115.3775	108.5924	-6.7851 (-5%)
3. Erdő	148.4944	91.1064	-57.388 (-38%)
5. Víz	26.3781	28.4488	+22.0707 (+8%)
6. Szőlős-gyümölcsös	9.7325	7.5212	-2.2113 (-23%)
7. Település	29.4787	32.7644	+3.2857 (+13%)

Az **ASTER** (Advance Spaceborne Thermal Emission and Reflection Radiometer) 213, 2004.április

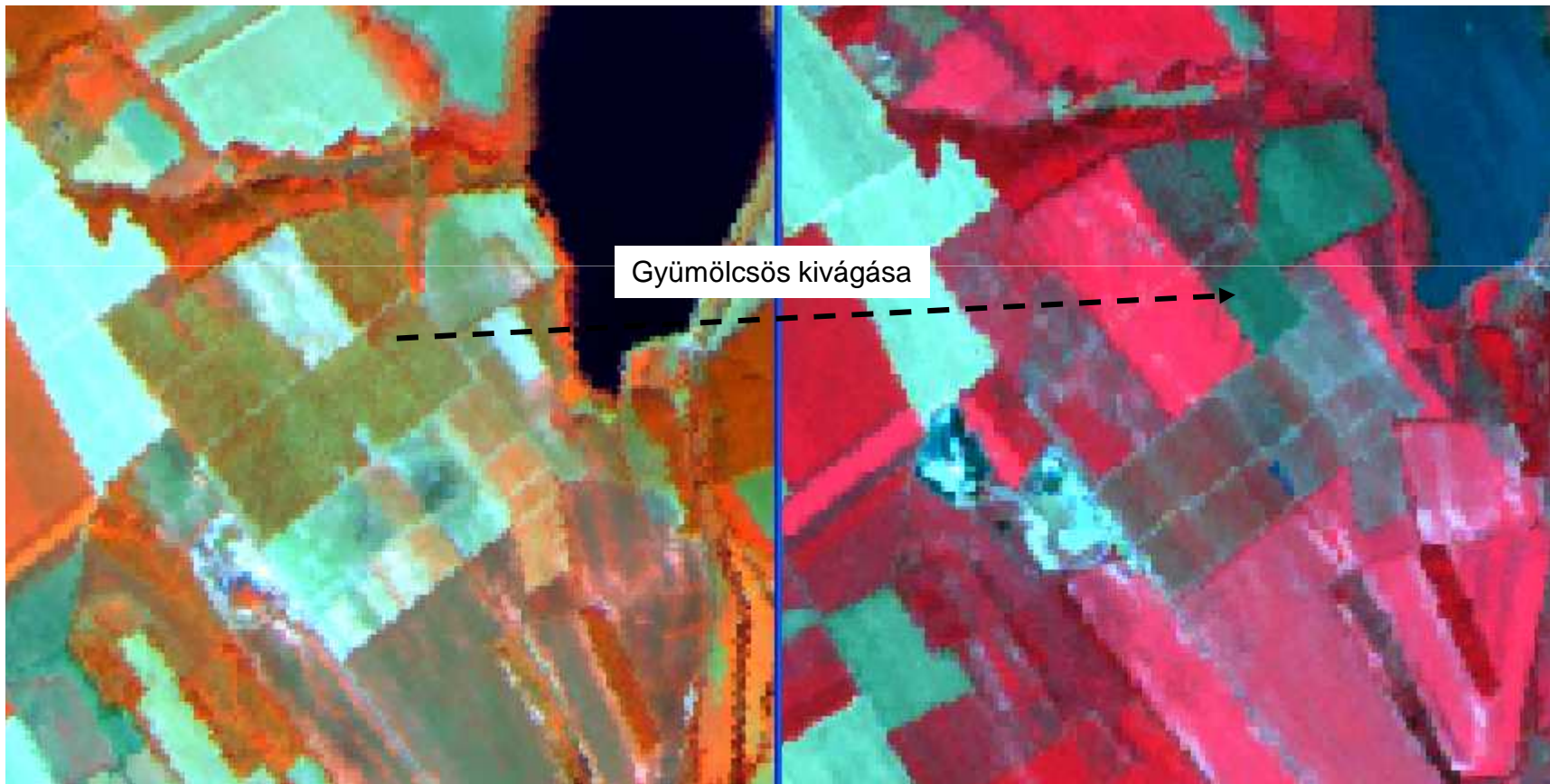
Includes material METI and NASA (2004)

ASTER és LANDSAT TM spektrális felbontása

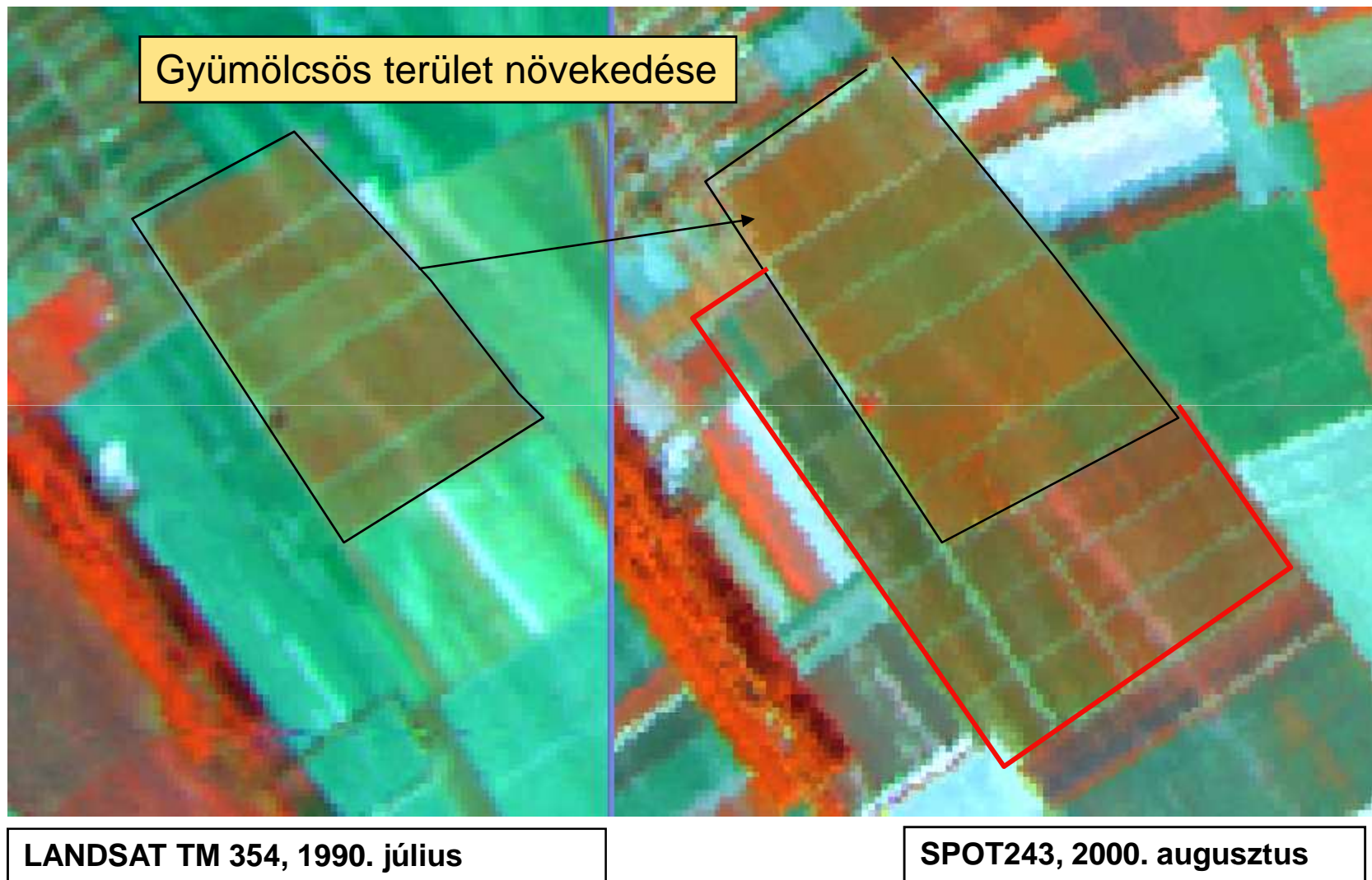

- a látható és a közeli infravörös tartományban (4 sáv) a képeknek 15 m
- a közepes infravörösben (6 sáv) 30 m
- a termális infravörösben 90 m

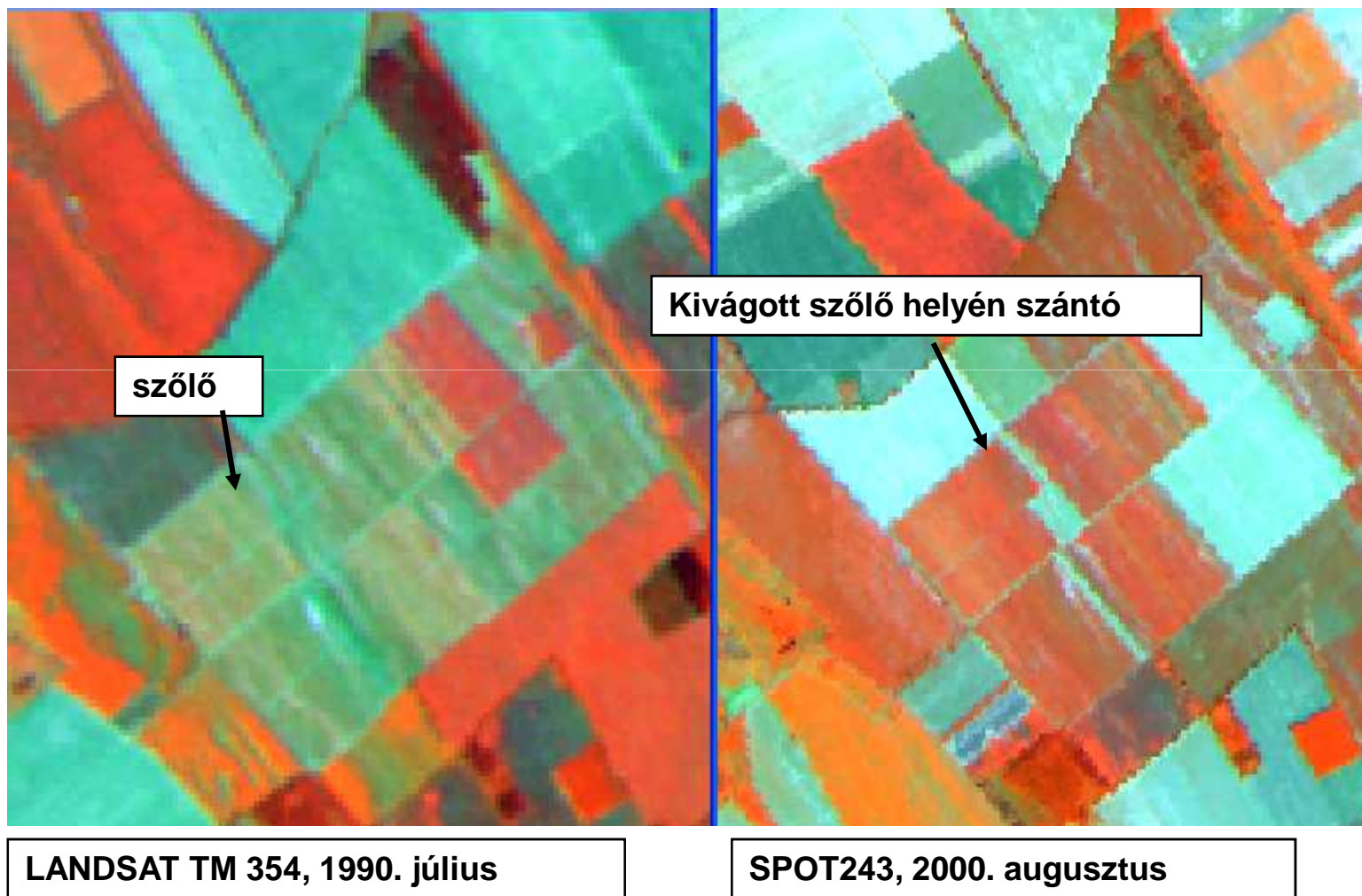
Gyümölcsös – szántó változásai

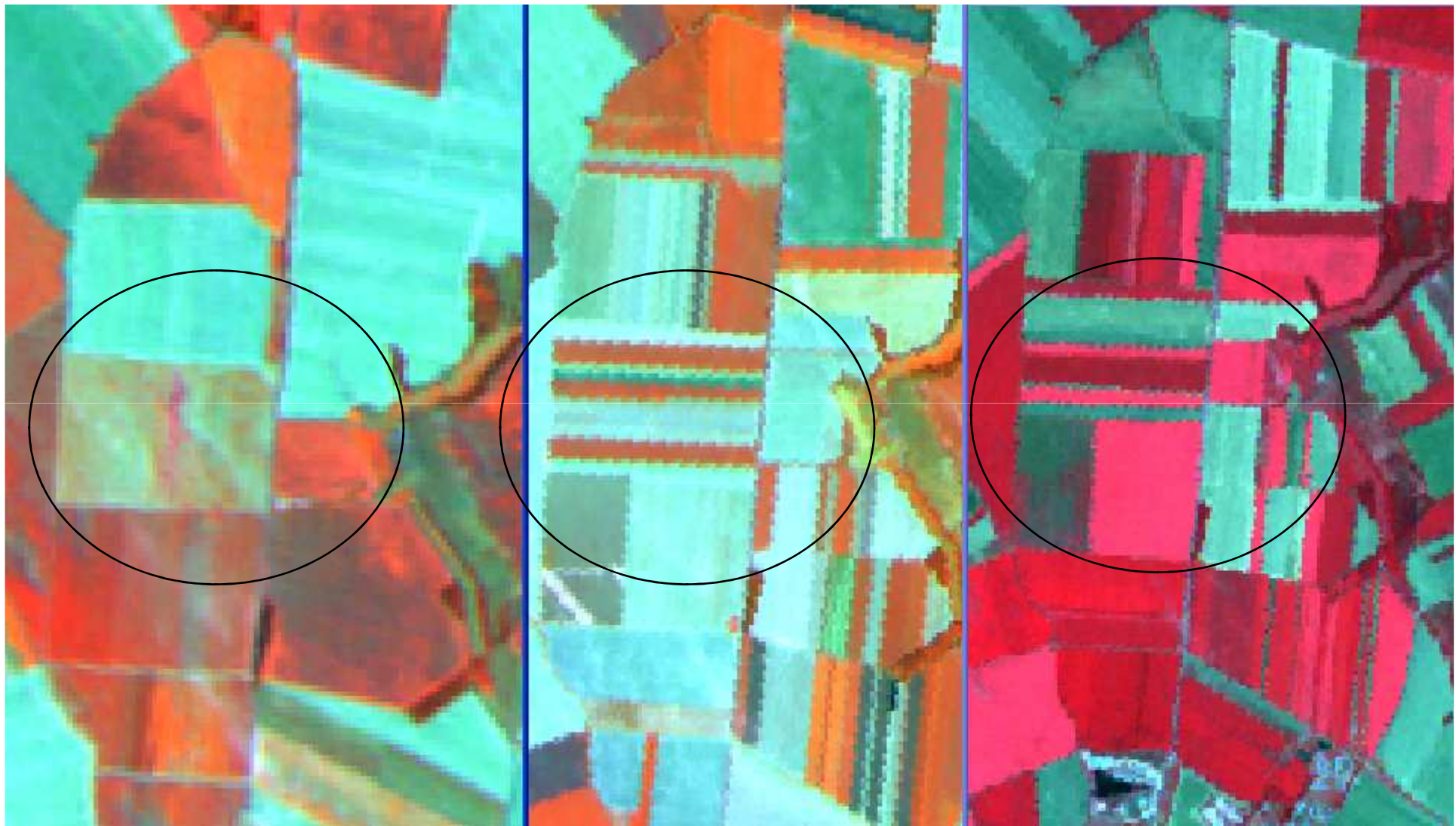
1990 és 2004 időintervallumban bekövetkező földhasználat változás

Szőlős terület felszámolása

Nagy- és kistáblás művelés

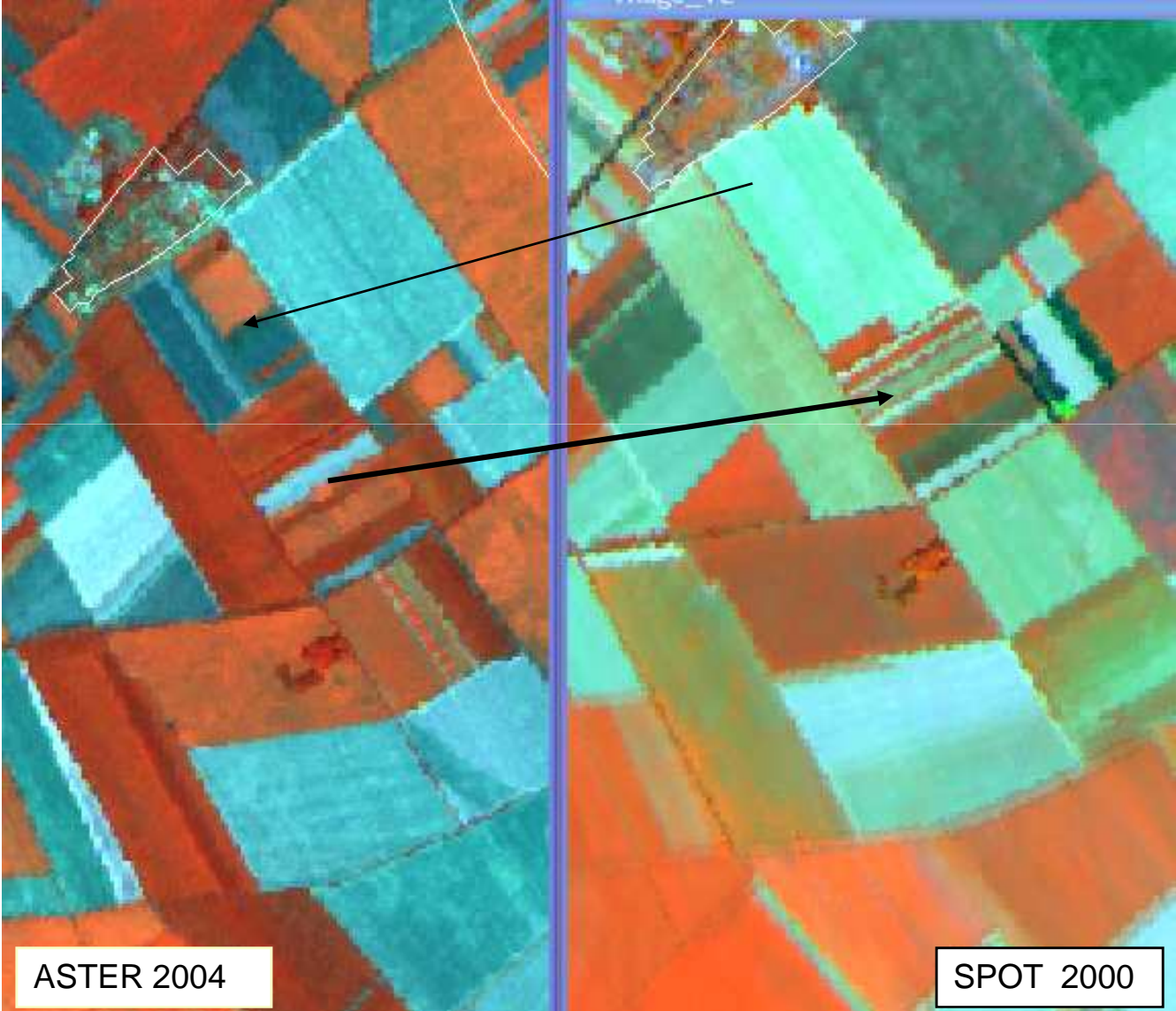

LANDSAT TM 1990

SPOT 2000

ASTER 2004

Nagy- és kistáblás művelés

ASTER 2004

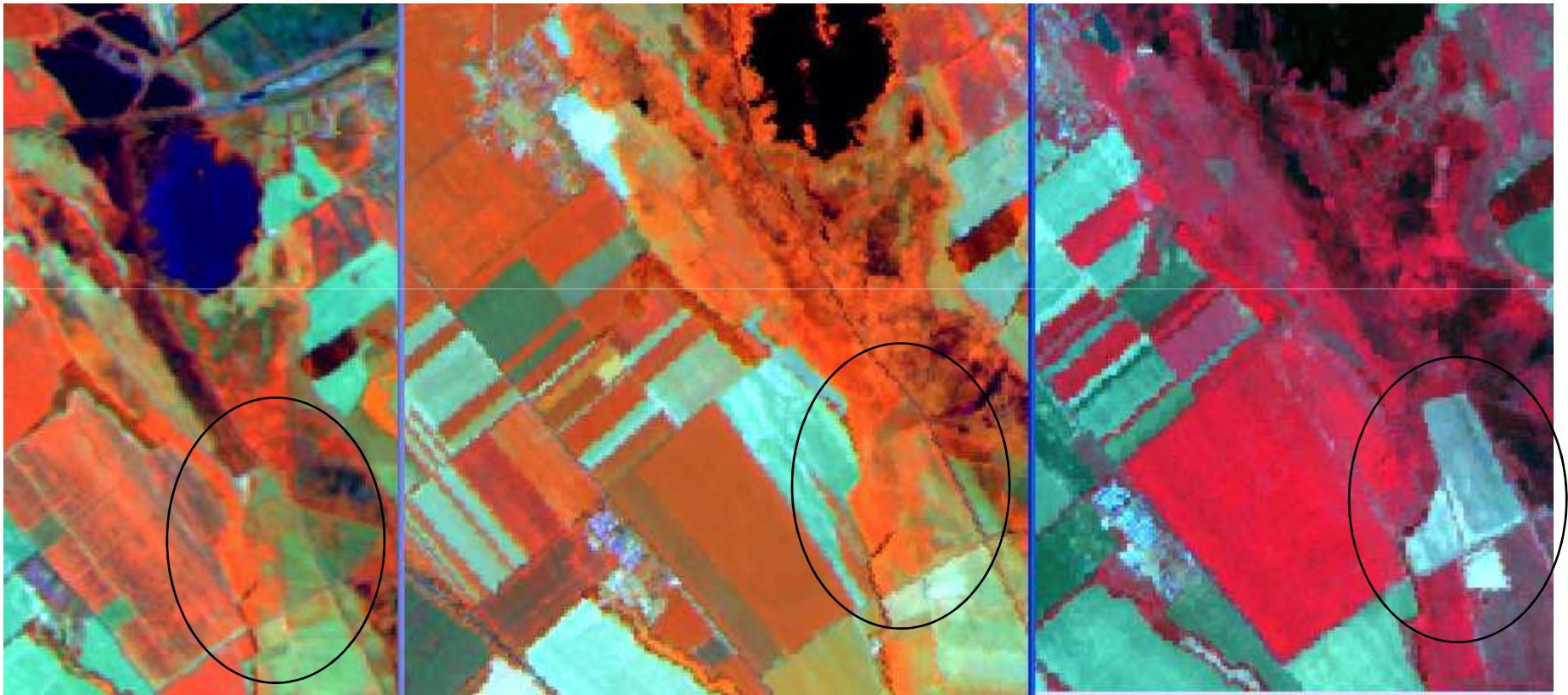
SPOT 2000

Mezőgazdasági művelés alól kivett területek növekedése

Rét – szántó változás

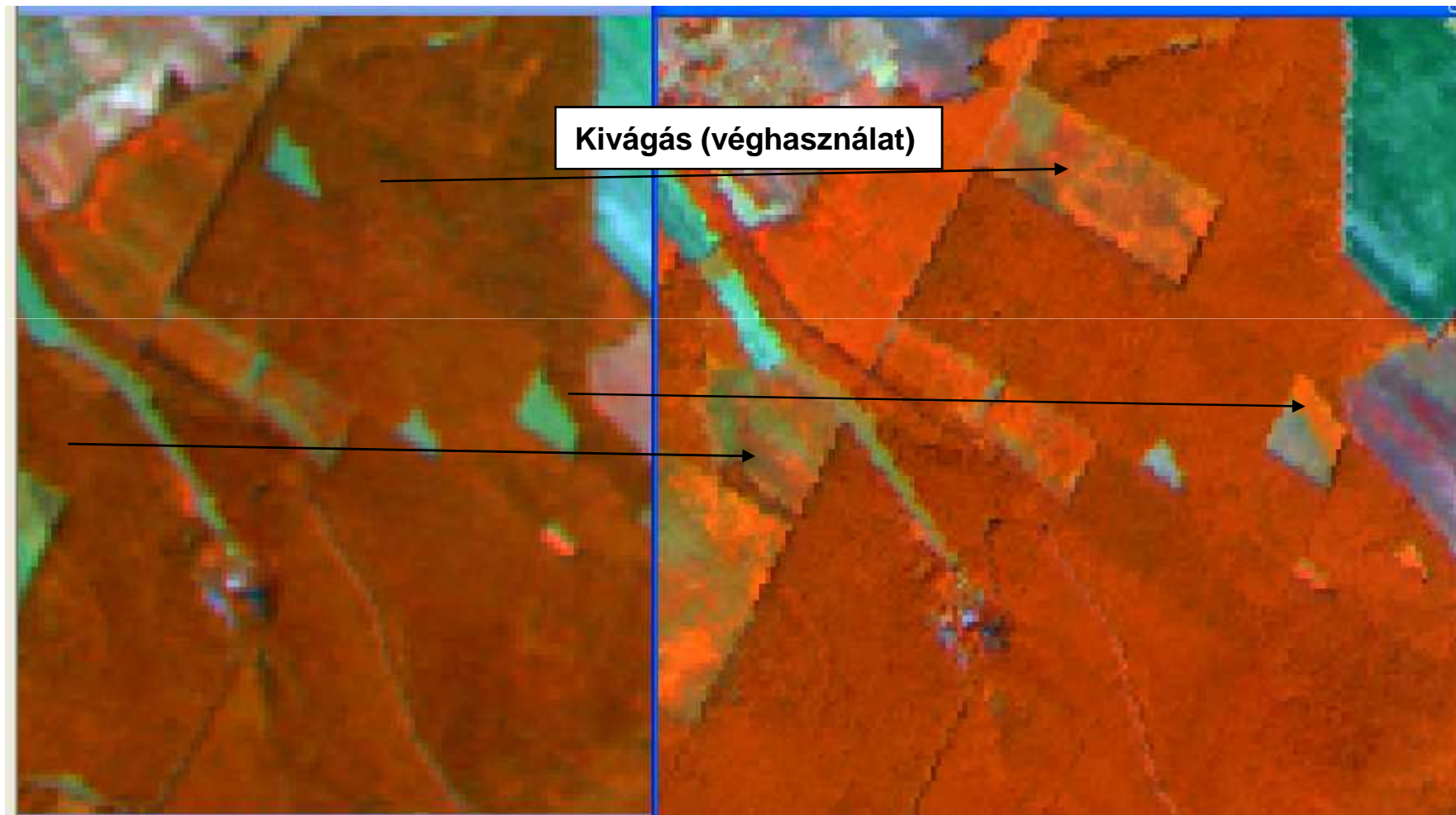

LANDSAT TM 1990

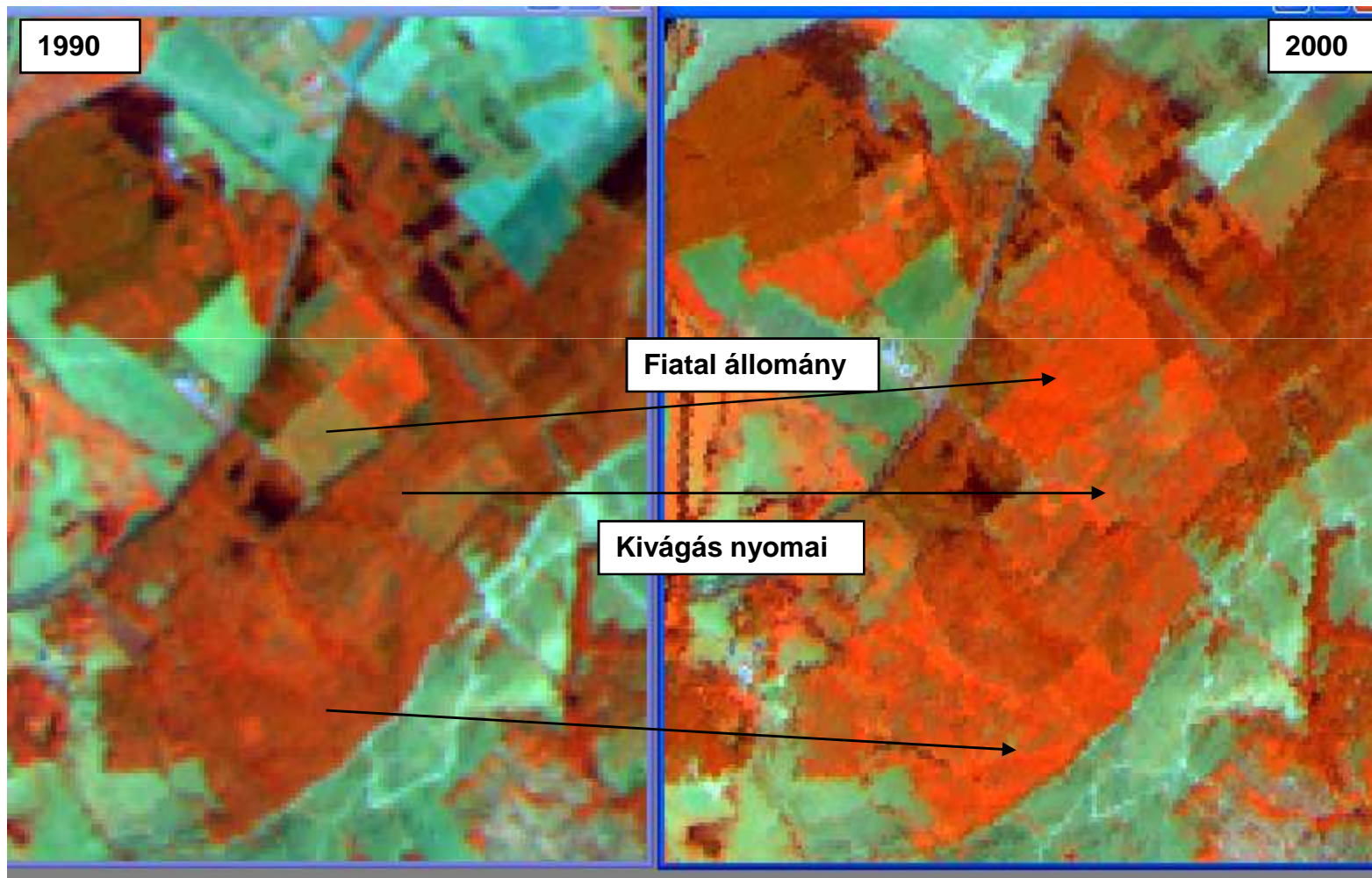
SPOT 2000

ASTER 2004

Erdőterületek változása

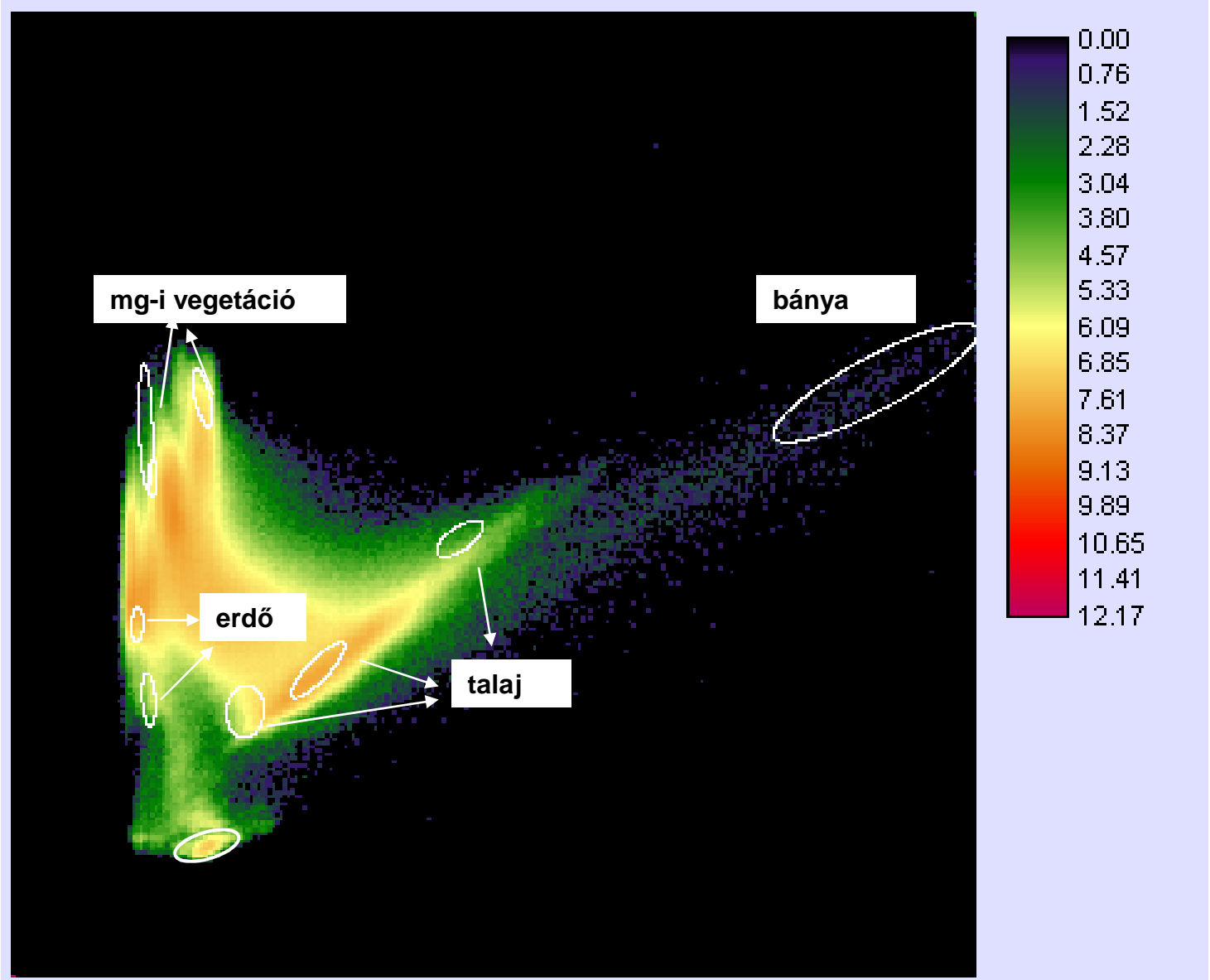

Erdőterületek változása

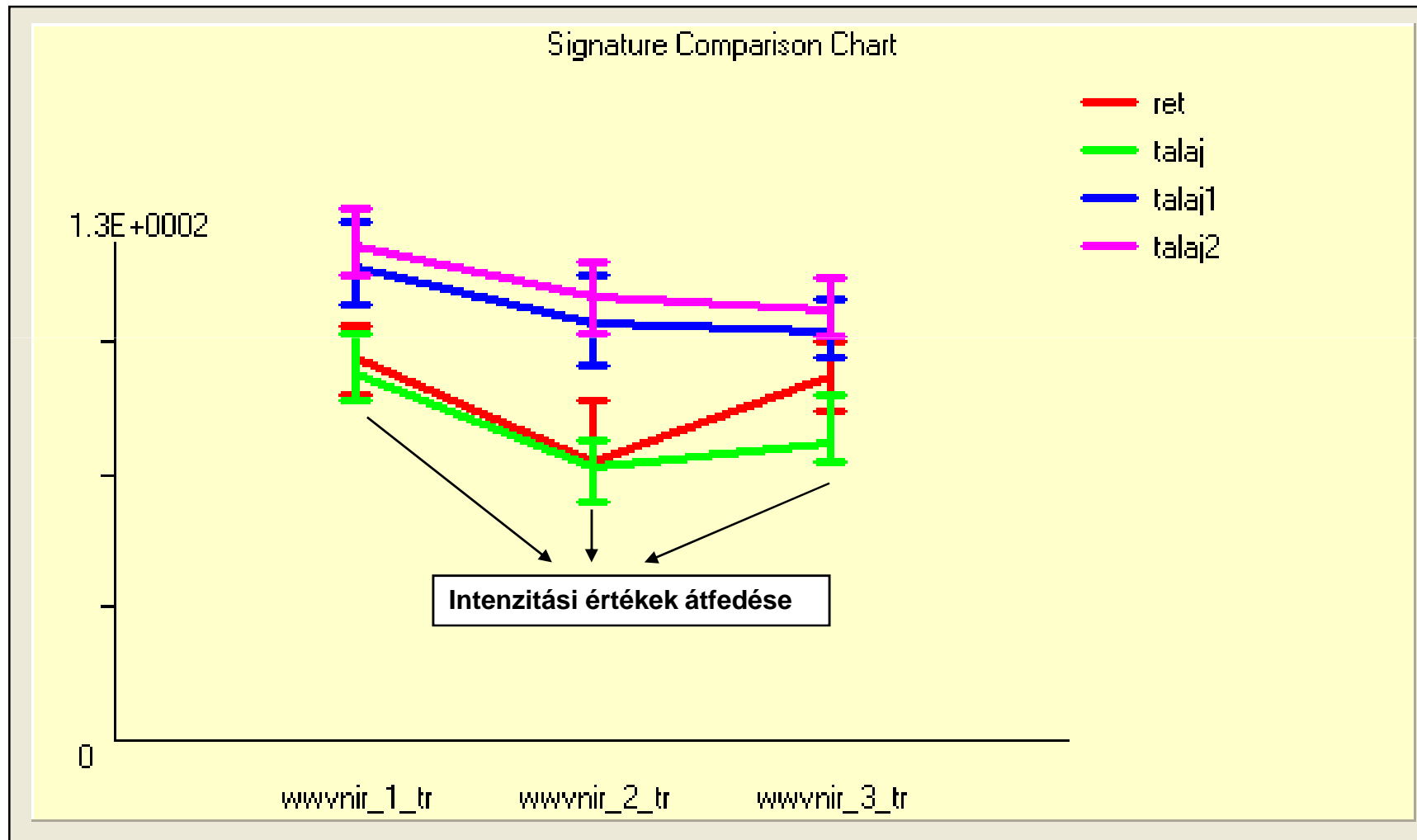

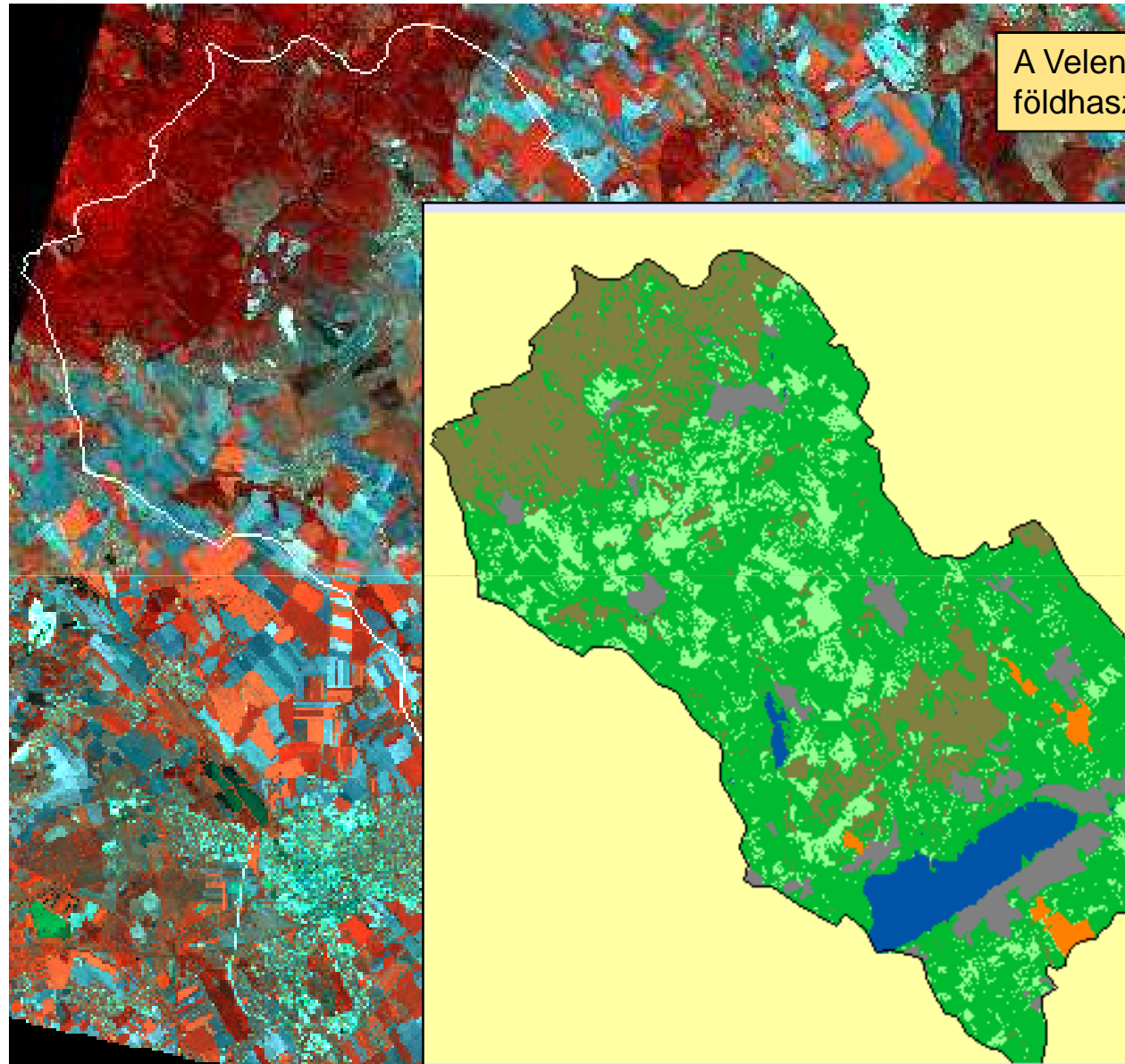
Tanuló területek az intenzitási térben

Scatterplot of WWVNIR_3_TR (Y axis) and WWVNIR_2_TR (X axis)

Egyes tematikus kategóriák spektrális tulajdonságai
(ASTER felvételen kijelölt tanuló-területek alapján)

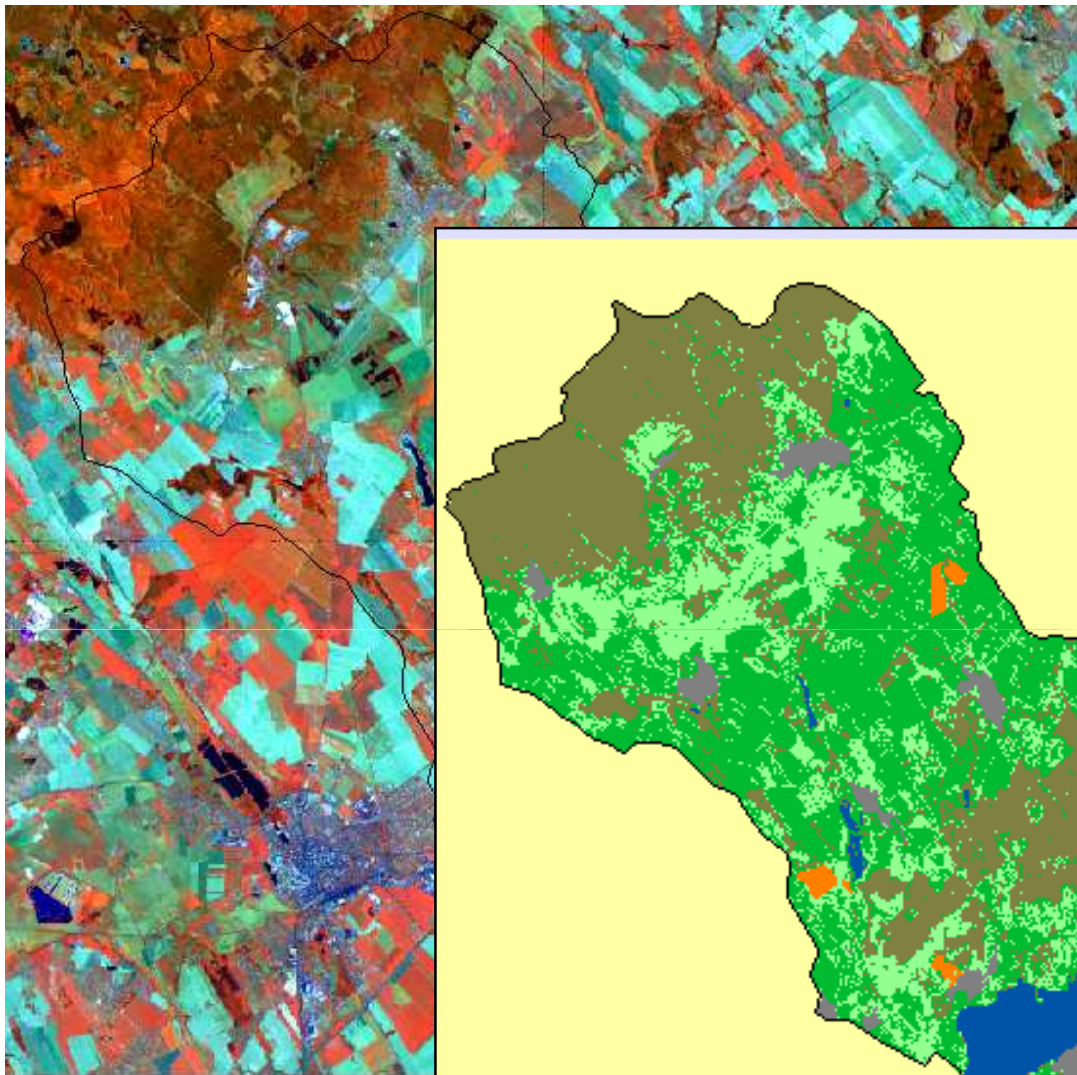

A Velencei-tó vízgyűjtőjének földhasználata (2004. április)

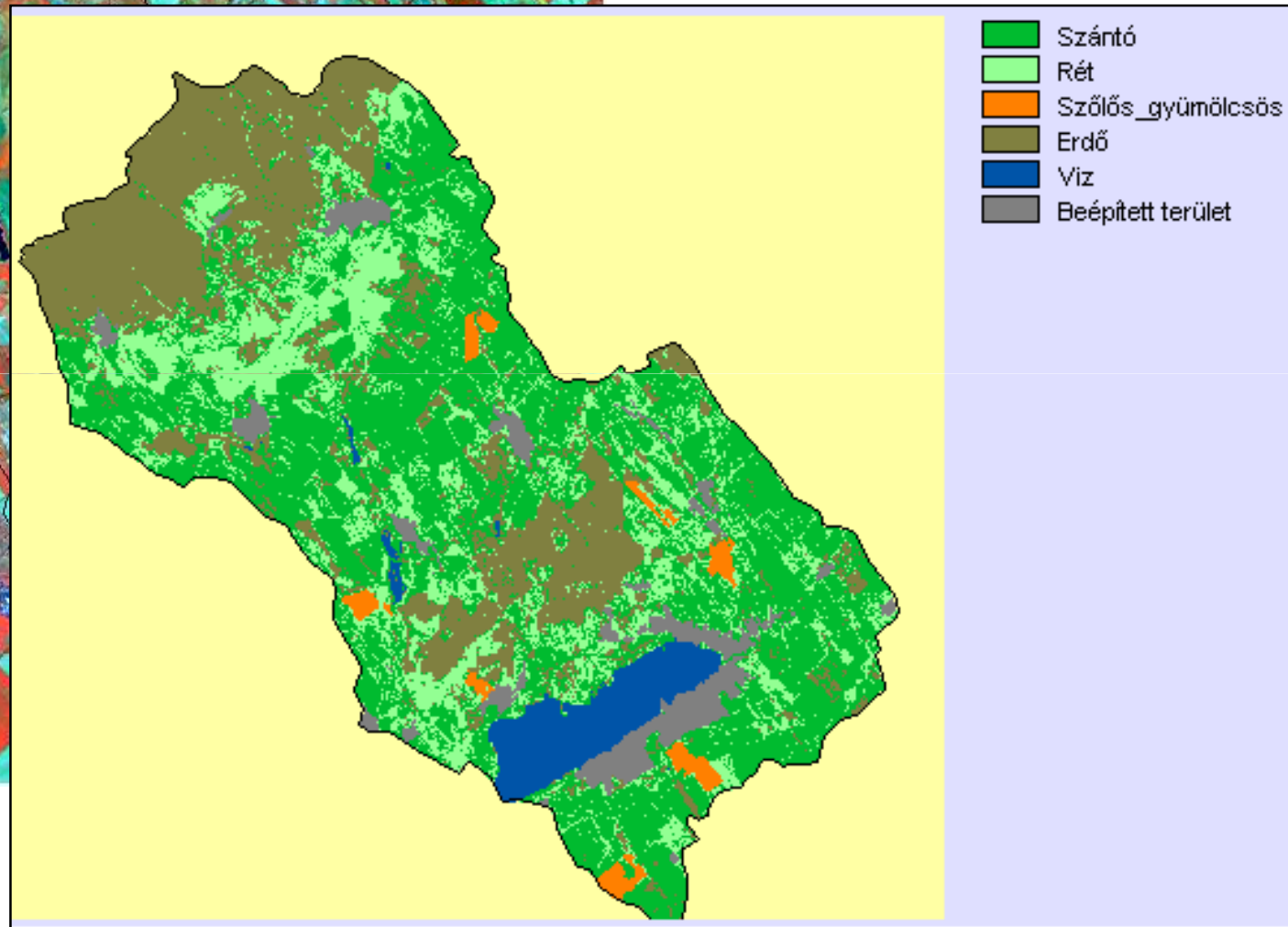
- Szántó
- Rét
- Szőlős_gyümölcsös
- Erdő
- Víz
- Beépített terület

Includes material METI and NASA (2004)

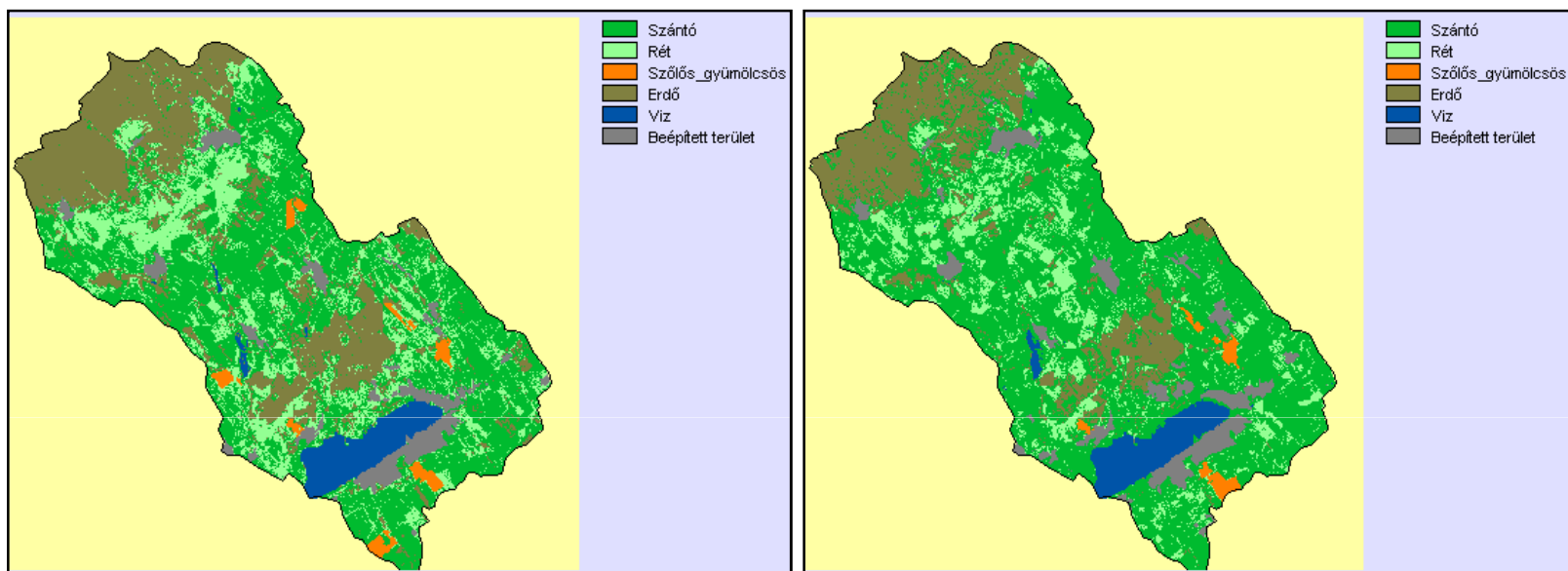
LANDSAT TM 354
(1990.július)

A Velencei-tó vízgyűjtőjének
földhasználata (1990)

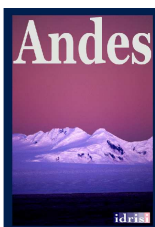

LAND CHANGE MODELER alkalmazása földhasználat kiértékelésében

1990 és 2004 év földhasználat adatai alapján

LAND CHANGE MODELER alkalmazása földhasználat kiértékelésében

Land Change Modeler for Ecological Sustainability

Modeling Image Processing Reform

Model Deployment Tools

Empirical Model Development Tools

Environmental/Simulation Models

Land Change Modeler for Ecological Sustainability

LCM Project Parameters

Create new project :

Use existing project : LANDUSE ...

Earlier land cover image : landuse_90 ... Date : 1990

Later land cover image : landuse_04 ... Date : 2004

Basis roads layer (optional) : ...

Elevation model (optional) : ...

Use special palette landuse_90 ...

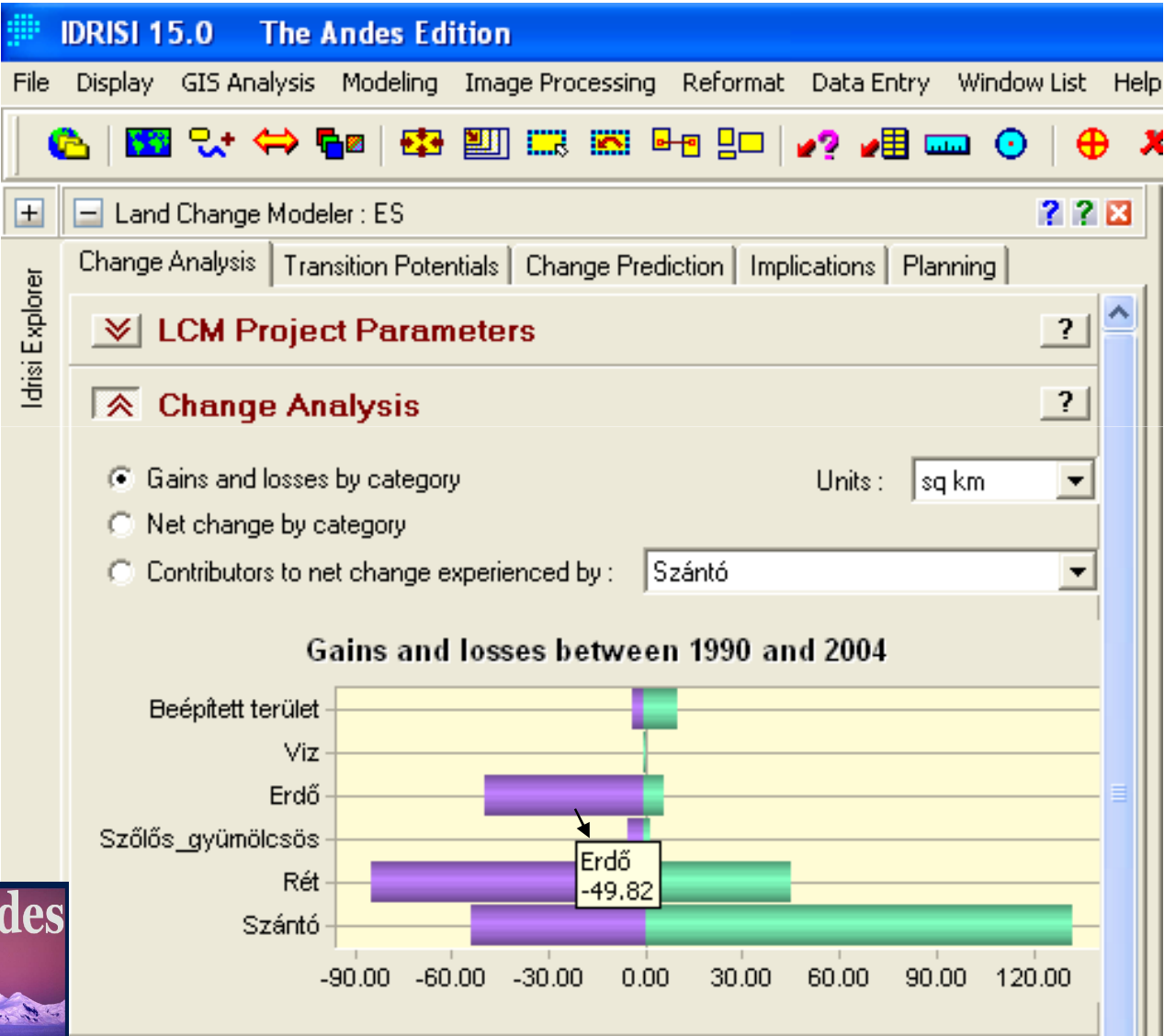
Continue ...

Change Analysis

Change Maps

Spatial Trend of Change

A földhasználat változásának kiértékelése az 1990 és 2004 év földhasználat adatai alapján

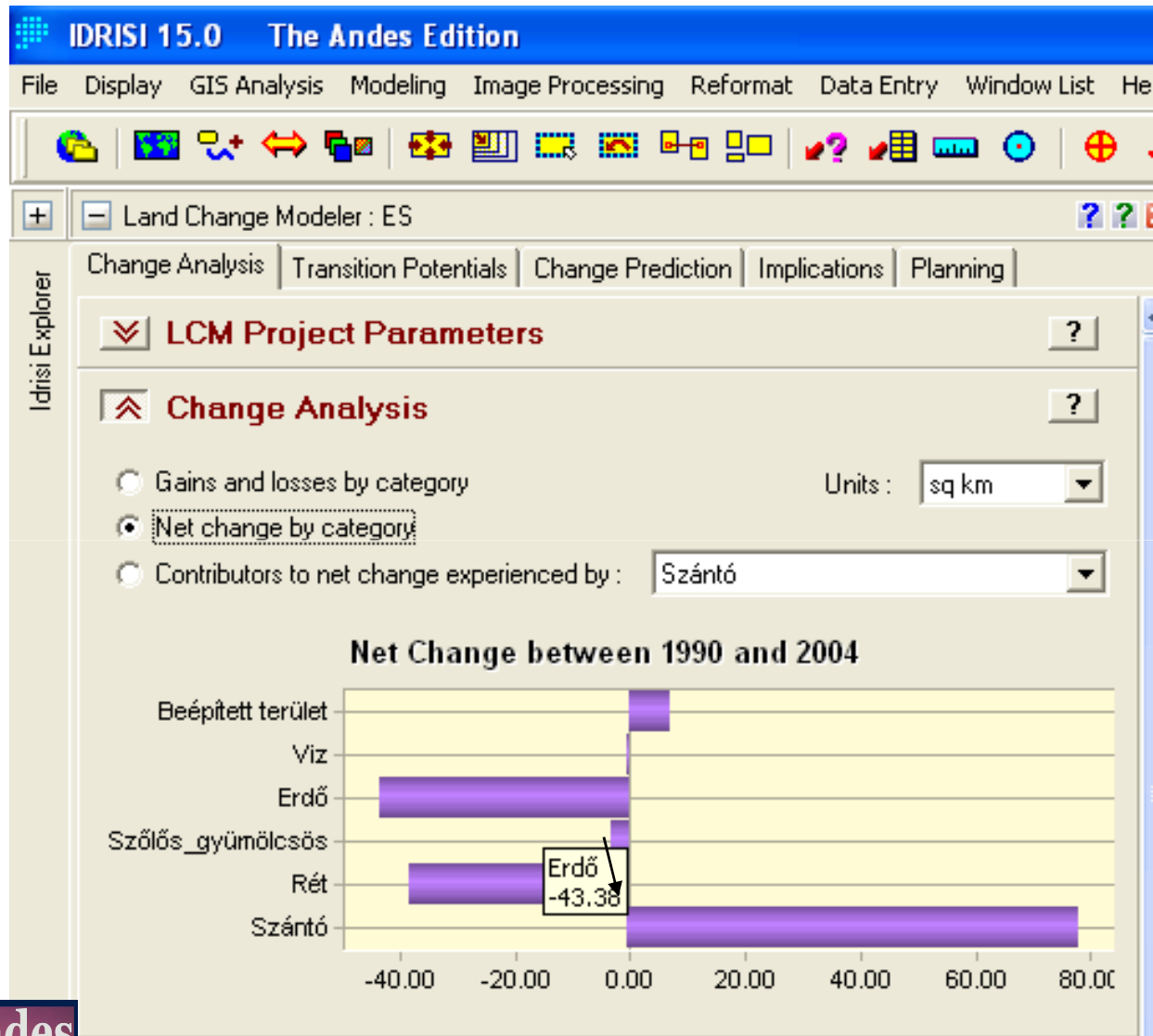
sq km

- cells
- hectares
- sq km
- acres
- sq miles
- % change
- % of area

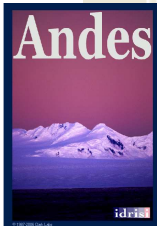
Kategóriánkénti terület

- csökkenés, illetve
- növekedés

Kategóriánkénti változás
(terület növekedés és csökkenés különbözete)

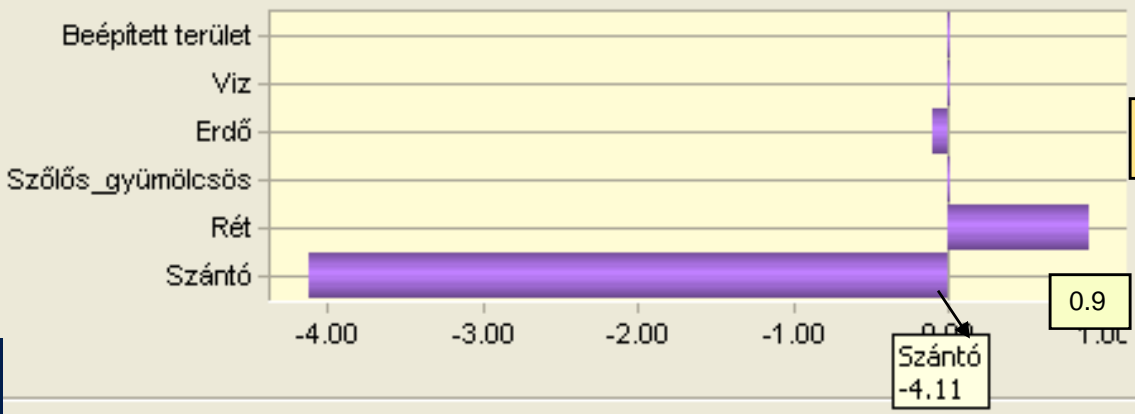

LCM Project Parameters

Change Analysis

- Gains and losses by category
  - Net change by category
  - Contributors to net change experienced by : Szőlős_gyümölcsös
- Units : sq km

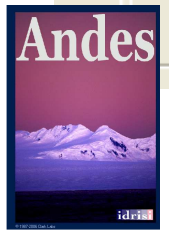
Contributions to Net Change in Szőlős_gyümölcsös

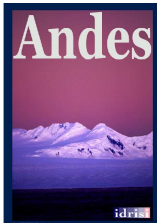
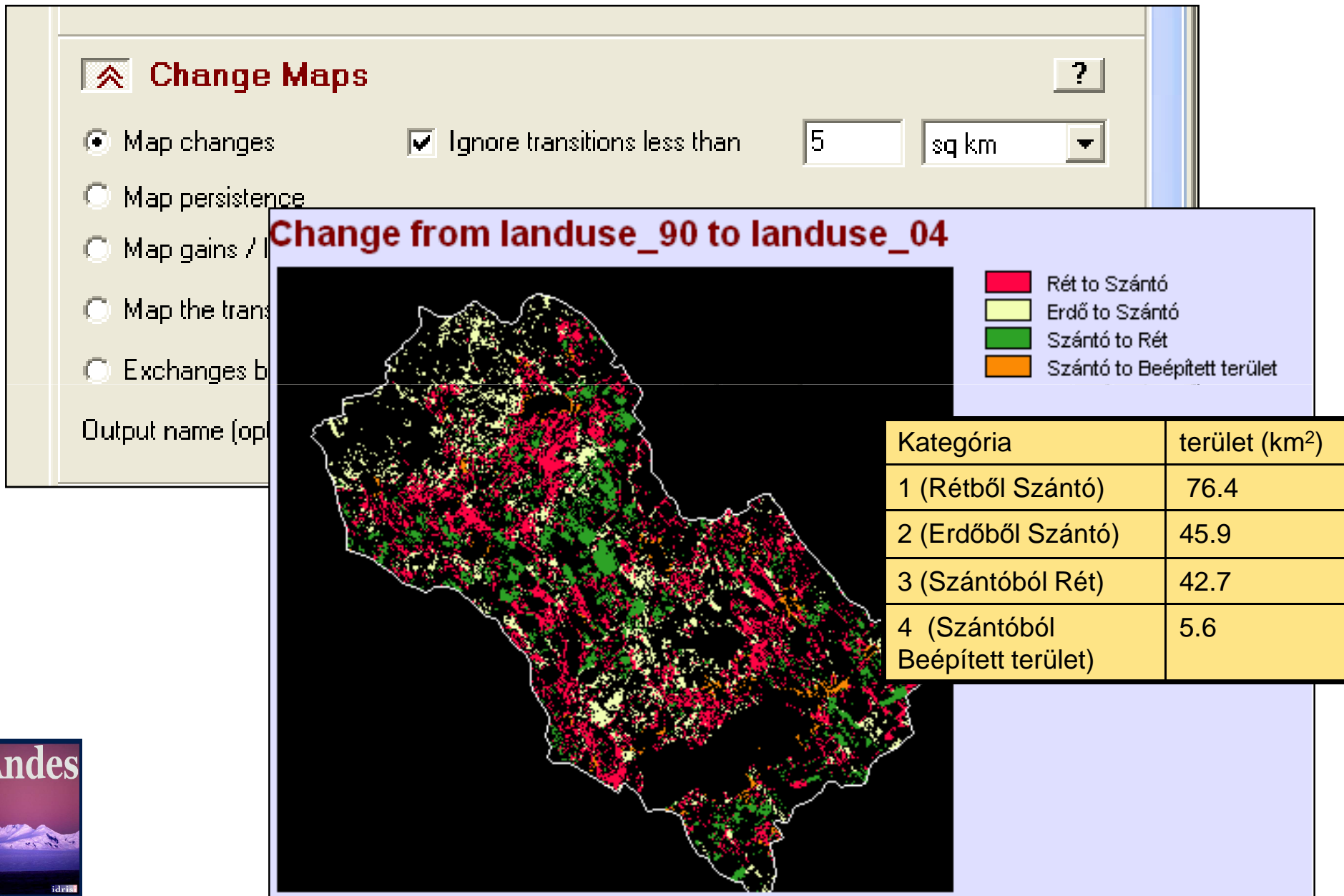
Beépített terület

- Szántó
- Rét
- Szőlős_gyümölcsös
- Erdő
- Viz
- Beépített terület

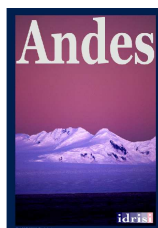
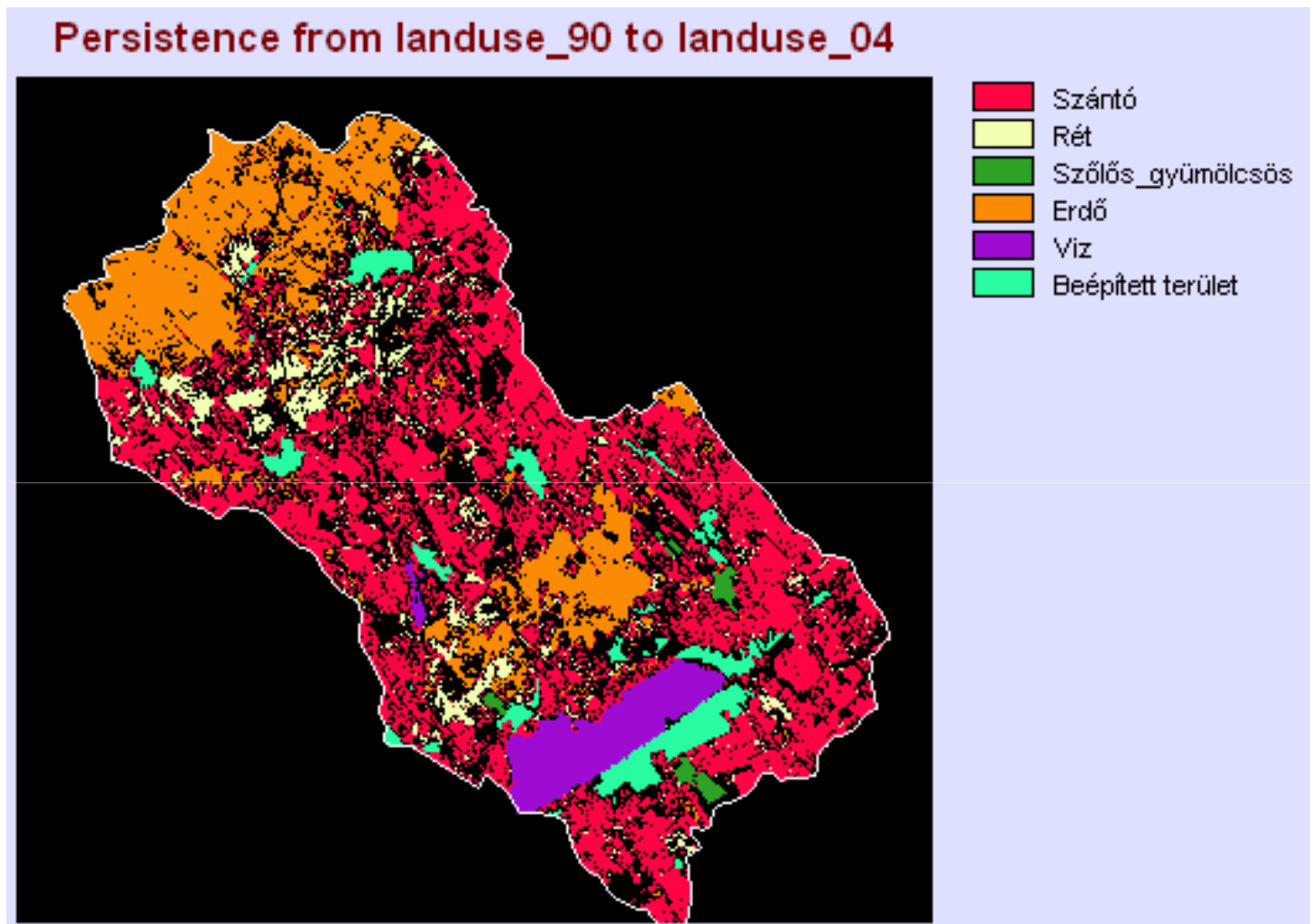
Adott kategória változása

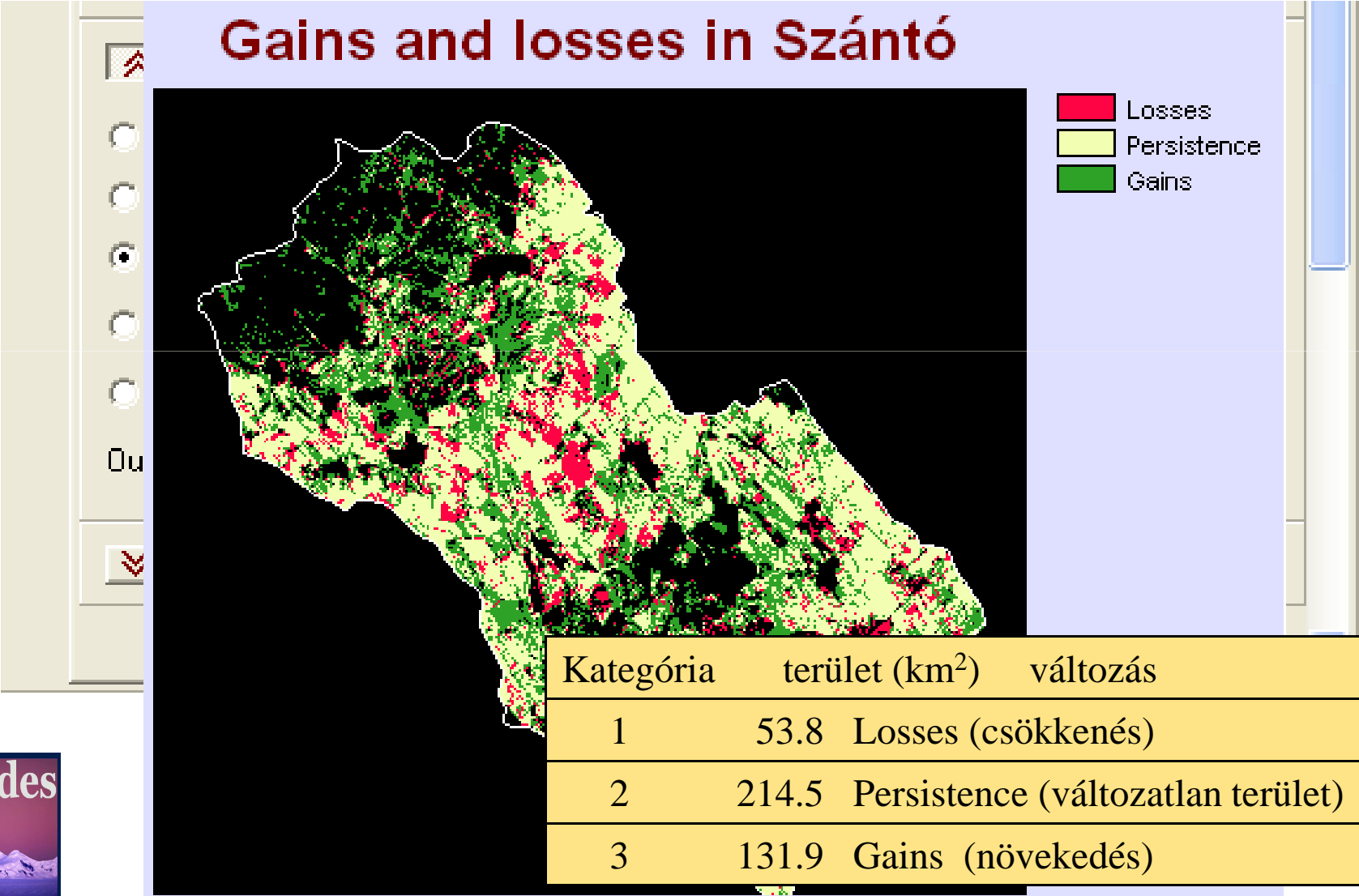
Az 1990 és 2004 földhasználat változásának térképi kiértékelése

Az 1990 és 2004 földhasználat stabilitásának térképi megjelenítése

Adott kategória növekedés, csökkentés illetve állandóságának együttes térképi megjelenítése.....

Adott kategória átmenete egy meghatározott
(vagy bármely) kategóriába

Change Maps ?

Map changes   Ignore transitions less than   5   sq km

Map persistence

Map gains / losses in : Szántó   Include Persistence

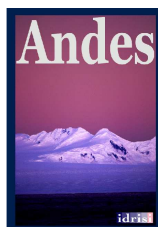
Map the transition from : Szántó   to : All

Exchanges between : Szőlős_gyümölcsös   and

Output name (optional) :   ...

Spatial Trend of Change

- Szántó
- Rét
- Szőlős_gyümölcsös
- Erdő
- Víz
- Beépített terület
- All

Szántó kategória változása beépített terület javára.....

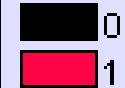
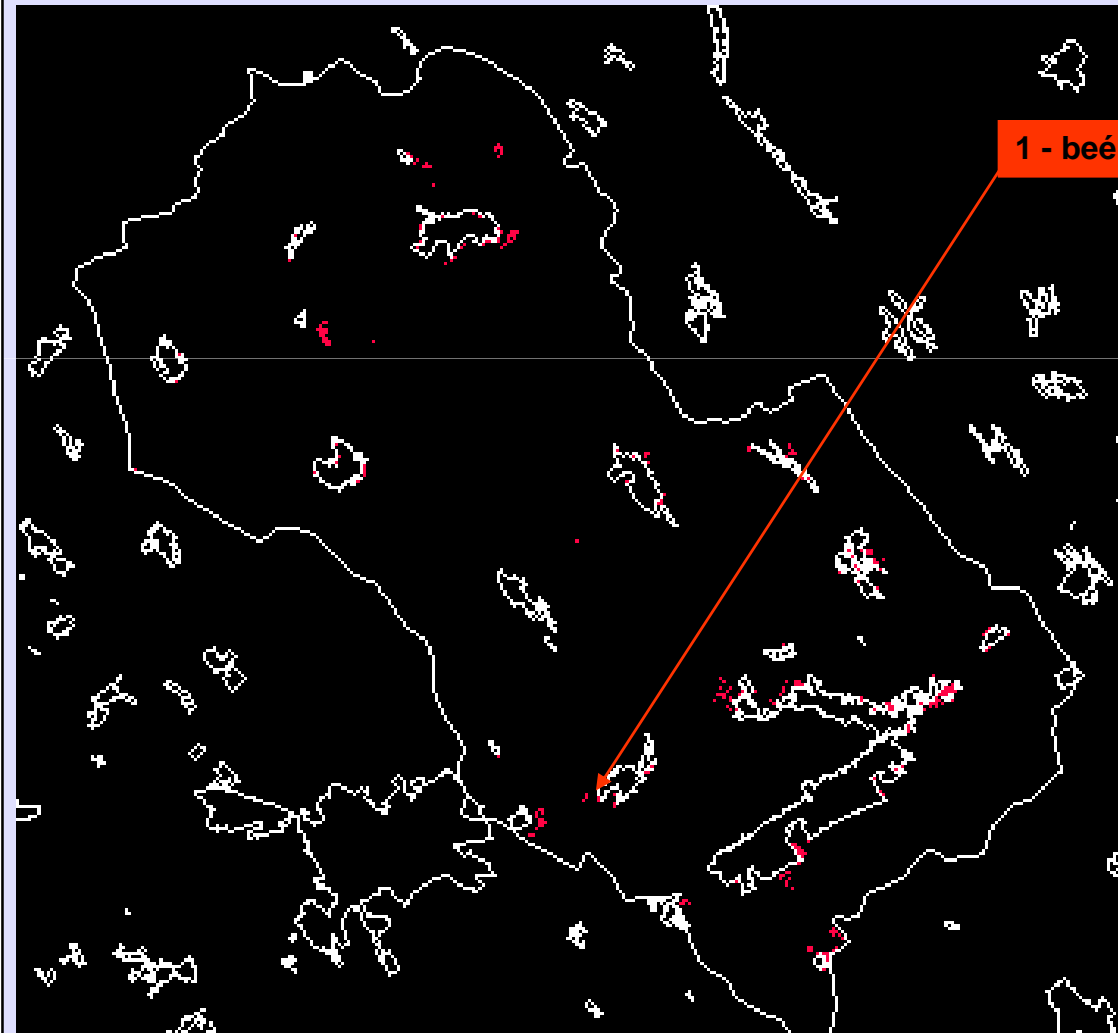
Map the transition from :

Szántó

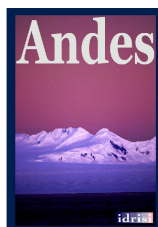
to :

Beépített terület

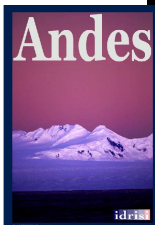
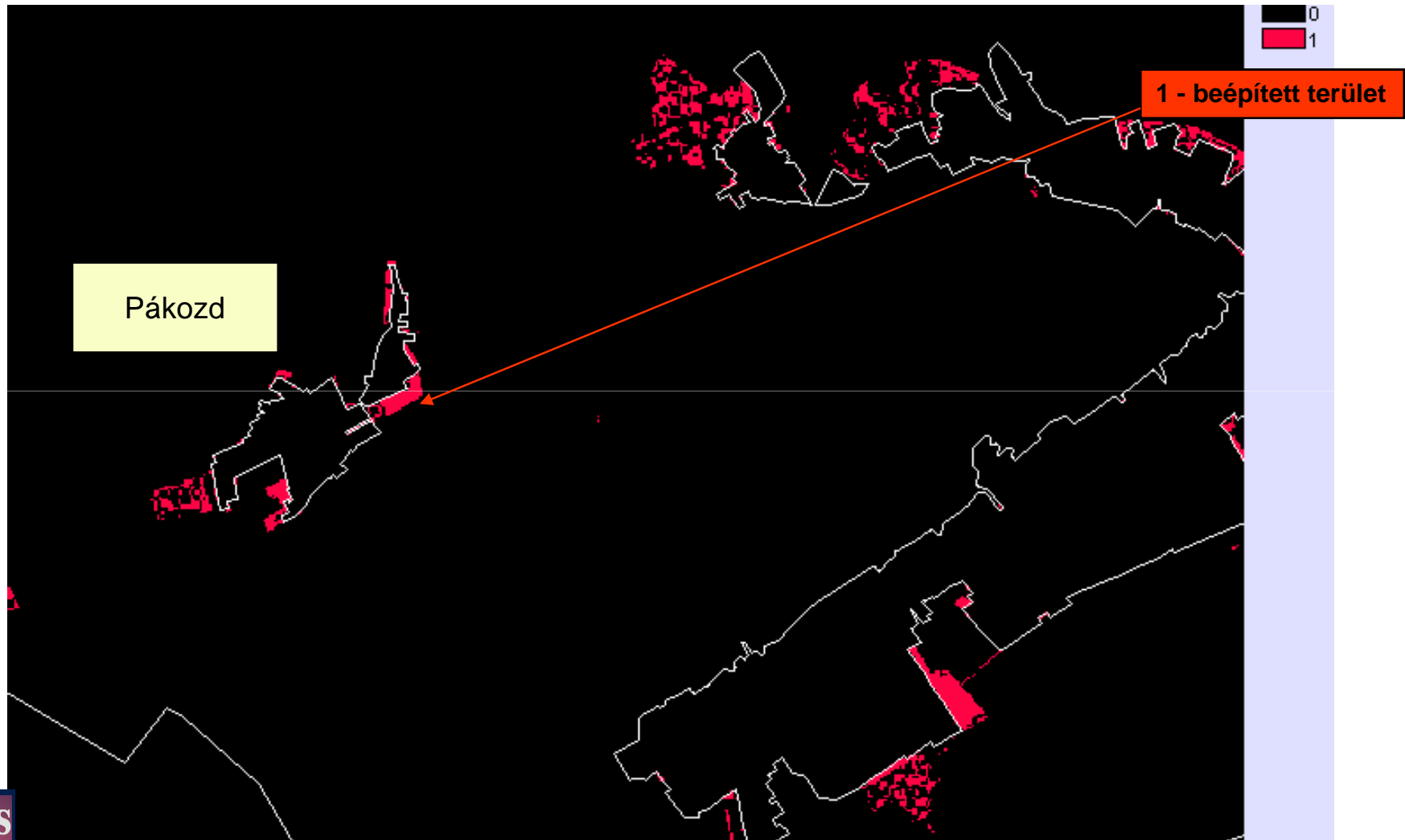
Transition from Szántó to Beépített terület between landuse_90 and landuse_04

1 - beépített terület

Szántó kategória változása beépített terület javára

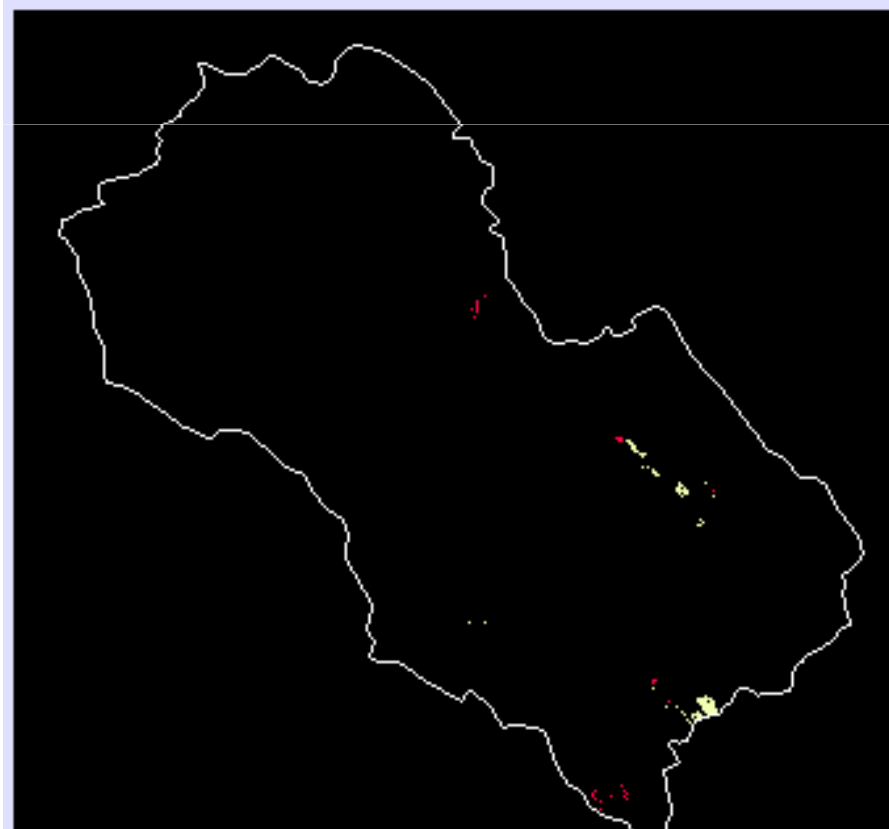
Két meghatározott kategória közötti változásának térképi megjelenítése

Exchanges between : Szőlős_gyümölcsös and Rét

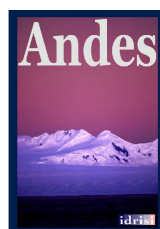
Output name (optional) : ...

Create Map

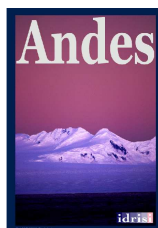
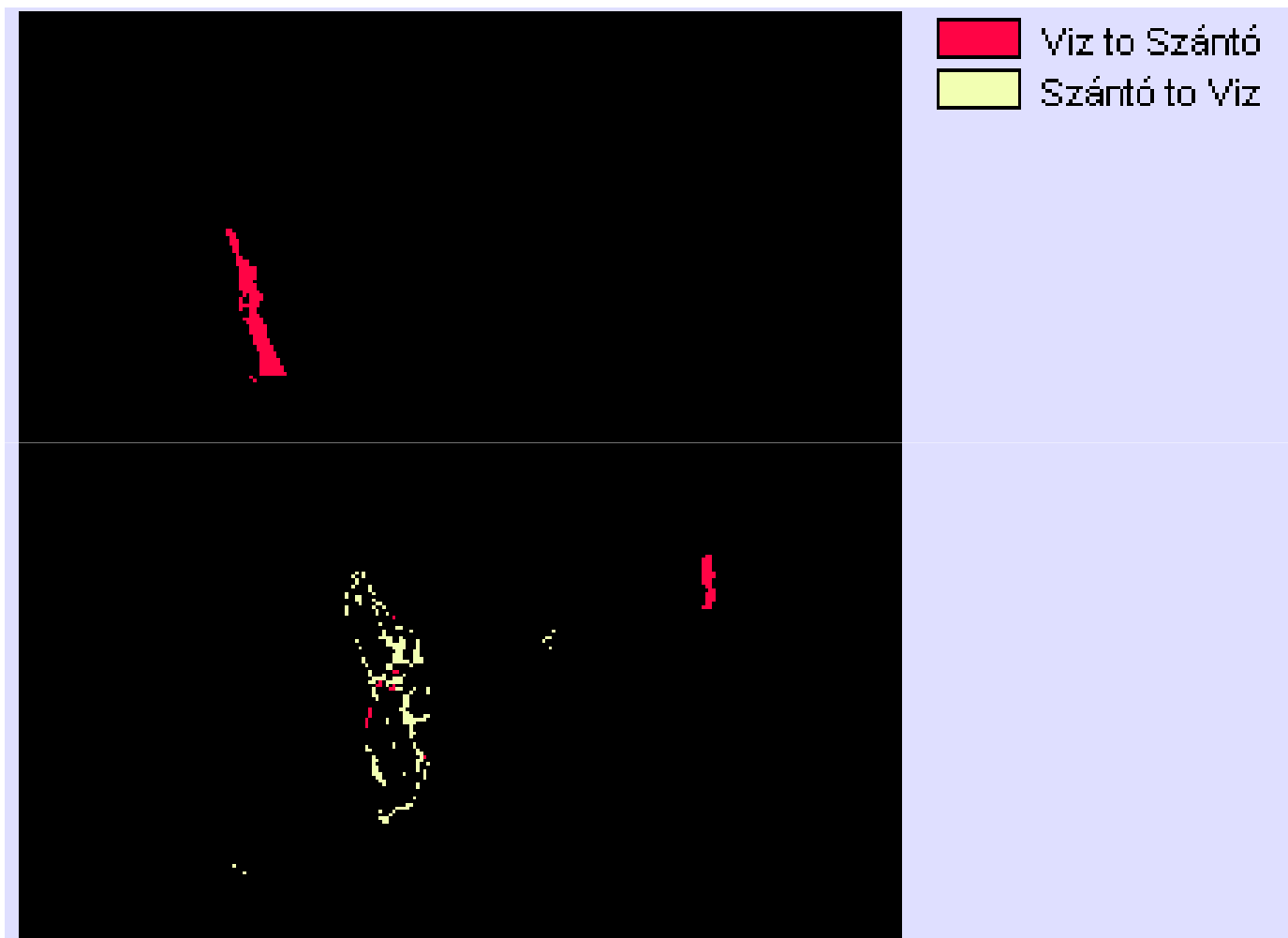
Exchanges between Szőlős_gyümölcsös and Rét

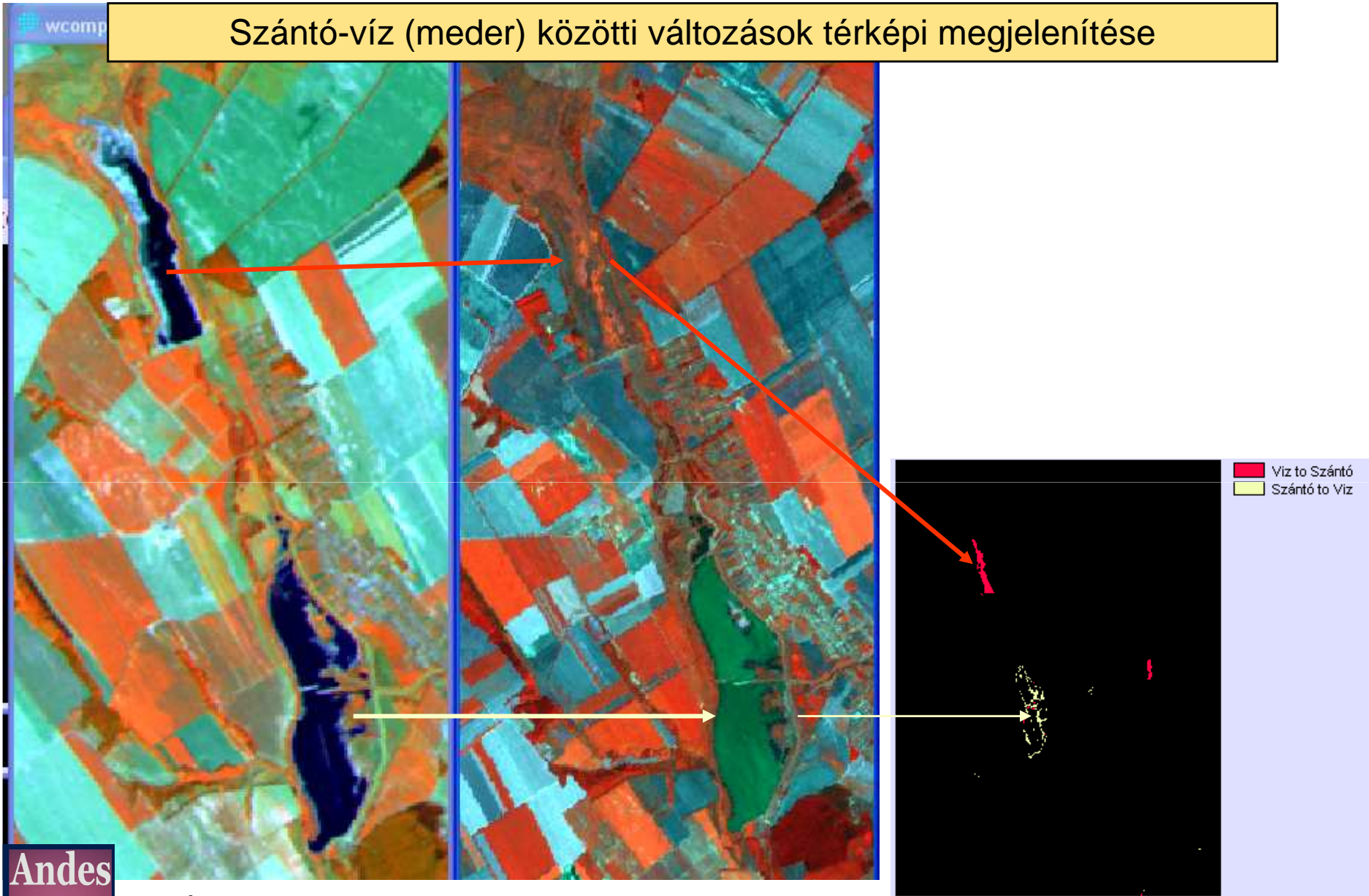
- Szőlős_gyümölcsös to Rét
- Rét to Szőlős_gyümölcsös

Szántó-víz közötti változás térképi megjelenítése

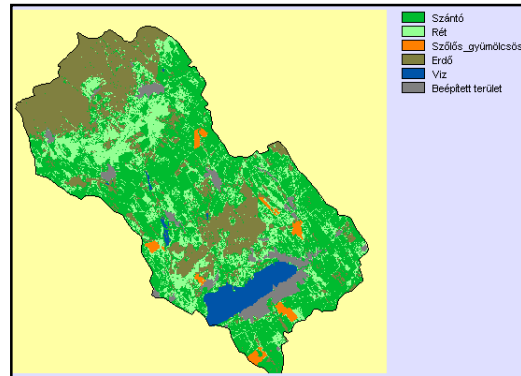

Szántó-víz (meder) közötti változások térképi megjelenítése

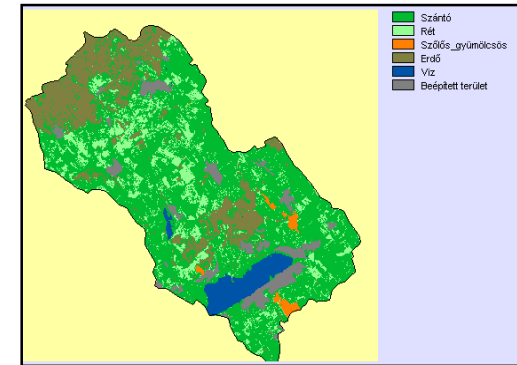

Állóvíz műholdas felvételeken

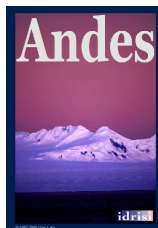
LAND CHANGE MODELER alkalmazása földhasználat kiértékelésében

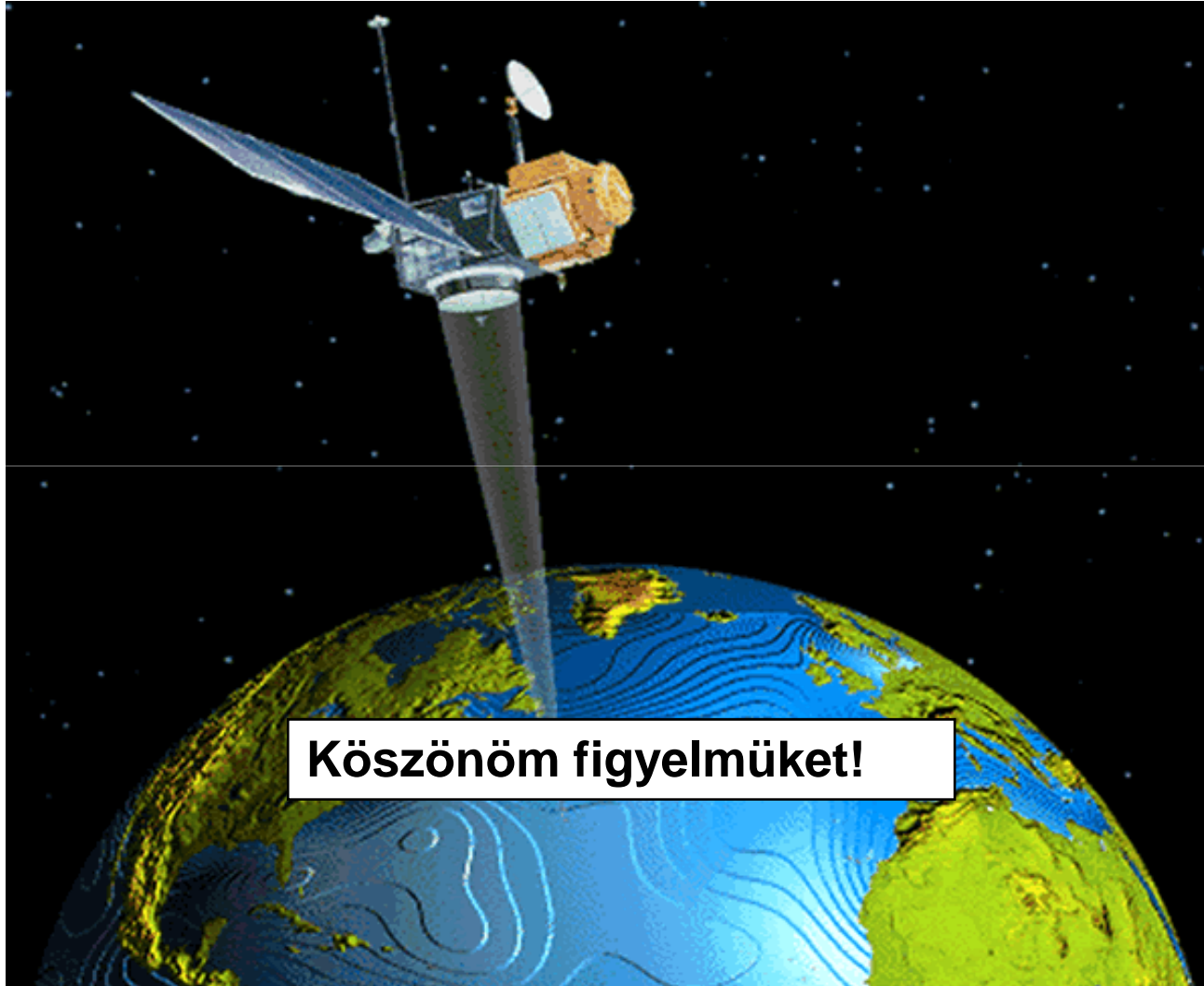
Két időpontban meghatározott földhasználat adatai alapján

A földhasználatban bekövetkező változások elemzése (időbeli és térbeli elemzések)

Az IDRISI raszter alapú térinformatikai (GIS) és képfeldolgozó rendszer, mely igen hatékony térinformatikai és képfeldolgozó eszköztárral rendelkezik. A legújabb az Idrisi 15 The Andes Edition verzióban térbeli elemzések eszközeit továbbfejlesztették. Lehetőség nyílik a környezetvédelmi monitoringra, a változás- és idősoros elemzésekre, összetett és több szempontot figyelembe vevő döntés előkészítésre, helyzetelemzésre, modellezésre, stb..

Köszönöm figyelmüket!